

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
„SPERANȚA” ZALĂU

REVISTĂ ȘCOLARĂ

DIVERSITATE

ANUL , NR.1, IUNIE 2019

COLECTIVUL DE REDACȚIE

COORDONATORI:

Prof. de psihopedagogie specială **Pop Cristina Florina**

Prof. de psihopedagogie specială **Becea Alexandra**

Prof. de psihopedagogie specială **Moșneag Florentina**

Prof. de psihopedagogie specială **Petrice Viorela**

Prof. de psihopedagogie specială **Pop Alina-Marcela**

Profesor-Educator **Bogdan Alexandra**

ISSN 2457-693X

ISSN-L 2457-3922

Anul , Nr. 1, Iunie 2019

CUVÂNT ÎNAINTE

Motto:

„Dumnezeu ne-a creat în diversitate.

Fiecare are calea sa și trebuie respectat.”

Există atât de multă diversitate în jurul nostru, atâția oameni care vorbesc limbi diferite, au culturi diferite, obiceiuri și credințe diferite. Înșușirile fizice și psihice, aspirațiile, dorințele, idealul fiecăruia, toate sunt diferite și unice în felul lor. Astăzi, mai mult ca oricând în istoria omenirii, societatea dă dovadă de toleranță, deschidere și acceptare a diversității, făcând totodată eforturi pentru integrarea tuturor persoanelor, fie ele cu dizabilități de orice natură, grupuri defavorizate, vulnerabile sau marginalizate. „Unitate în diversitate” este și deviza Uniunii Europene care sprijină foarte mult prin programe sociale aceste grupuri.

Copiii cu CES fac și ei parte din realitatea noastră și sunt într-adevăr unici în marea diversitate. Sub cupola acestei sintagme întâlnim suflete care nu își doresc altceva decât o lume în care să fie acceptați, înțeleși, sprijiniți și îndrumați. Pentru ei, dar și pentru familiile acestora provocările zilnice sunt mai ușor de trecut dacă au sprijinul și suportul nostru moral dar și profesional. Cei care lucrează cu acești copii sunt pe de o parte specialiști, cadre didactice pregătite în domeniul educației speciale, pedagogiei, psihologiei și nu numai, iar pe de altă parte, sunt oameni care pun în slujba lor tot devotamentul, dragostea și încrederea că doar împreună putem face un viitor mai bun pentru ei.

Ne dorim ca paginile acestei reviste să fie o sursă de informare și un model de bună practică pentru fiecare cititor al nostru indiferent că este cadru didactic, părinte sau pur și simplu o persoană interesată de specificul elevilor cu CES. Răsfoind revista veți găsi articole ale colegilor noștri care își exercită meseria cu dedicație și pasiune, exemple de bună practică dar și puțin din munca elevilor noștri.

Cu respect,

Colectivul de redacție

CUPRINS

• CUVÂNT ÎNAINTE

I. OAMENI CARE ȘI-AU PUS AMPRENTA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

- * *Portret de dascăl - prof. Victor Timoc - un „brand” al învățământului special sălăjean,*
Prof. Cordea Luminița Sorina pag.4
- * *Ieri – 1968; Astăzi – 2018; Mâine – MULȚI ANI ÎNAINTE,* Prof. Victor Timoc pag.8

II. ARTICOLE DE SPECIALITATE

- * *Să înțelegem autismul,* Prof. Groza Florina pag.9
- * *Tradițional sau modern în predare?* Prof. Pop Cristina Florina, Prof. Zaha Camelia,
Prof. Ciocmărean Ioan pag.13
- * *Abordarea creativității prin alternative educaționale la elevul cu dizabilități,* Prof. Crișan Diana
Florina pag.16
- * *Managementul problemelor de disciplină în cazul elevilor cu dificultăți de învățare,*
Prof. Pop Cristina Florina pag.19
- * *Ora de religie și formarea caracterului elevului cu dizabilități,* Prof. Ioan
Ciocmărean pag.21
- * *Dizabilitatea intelectuală - Predarea pe mai multe niveluri,* Prof. Iancău Ioana-
Cristiana pag.24
- * *Practici în vederea integrării socio-profesionale a elevilor cu dizabilități,* Prof. Timoc
Rusandra, Prof. Pop Onorica, Prof. Becea Alexandra, Prof. Ciocmărean Ioan pag.26

III. INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

- * *Abordarea dificultăților de învățare din perspectiva educației incluzive,* Prof. Bene
Floriana Maria pag.29
- * *Forme de organizare și desfășurare a procesului didactic în condițiile învățământului
de tip incluziv,* Prof. Moșneag Florentina pag.31

IV. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

- * *Educația extracurriculară - Contact cu societatea,* Prof. Becea Alexandra pag.34
- * *Ne jucăm cu oglinda!* Prof. Papp Eموke pag.38
- * *Memoria de lucru și tulburările de învățare - Abordări teoretice și practice,* Prof. Lucza Eszter
Orsolya, Prof. Kósa Andrea pag.41
- * *STUDIUL DE CAZ - Copil cu dificultăți de învățare,* Prof. Pop Cristina Florina pag.45
- * *Școala părinților,* Prof. Pop Alina-Marcela, Prof. Pop Cristina Florina pag.51

- * *Proiect de lecție geografie*, Prof. Petrice Viorela pag.52
- * *Toate se învață ... mai puțin talentul*, Prof. Becea Alexandra pag.55

V. PROIECTELE ȘCOLII

- * *Centenar - 100 de ani în 1000 de cuvinte*, Prof. Petrice Viorela, Prof. Ciocmărean Ioan,
Prof. Becea Alexandra pag.57
- * *Călătorie în timp – vizită la muzeu*, Prof. Pop Cristina Florina, Prof. Petrice Viorela,
Prof. Becea Alexandra
pag.59
- * *Excursie – sursă de relaxare*, Prof. Becea Alexandra, Prof. Papp Eموke
pag.61

VI. RESURSE PENTRU ELEVI, PĂRINȚI, PROFESORI

- * *Program de intervenție psihomotorie ce vizează dezvoltarea abilităților perceptiv –
motorii*, Prof. Moșneag Florentina pag.63
- * *Învățăm prin joc - fișe*, Prof. Petrice Viorela
.....pag.70

VII. PRODUSELE ELEVILOR, CADRELOR DIDACTICE

- * *Proiecte desfășurate în anul școlar 2018-2019*, Prof. Costea Camelia pag.77
- * *Din produsele copiilor ...*, Prof. Petrice Viorela, Prof. Becea Alexandra pag. 78

I. OAMENI CARE ȘI-AU PUS AMPRENTA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

PORTRET DE DASCĂL - PROF. VICTOR TIMOC - UN „BRAND” AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SPECIAL SĂLĂJEAN

Prof. psihopedagog Cordea Luminița - Sorina
Director al Școlii Gimnaziale „Traian Crețu” Năprădea

Există frunze care nu cad, oricât de puternic ar fi vântul; există clipe, oameni și fapte care nu se uită, chiar dacă uitarea este scrisă în legea firii. (Autor anonim)

Unii oameni sunt predestinați a fi educatori, deschizători de drumuri și noi orizonturi, de a fi mentori sau a forma caractere. Printre aceștia se numără și ilustrul nostru dascăl, un dascăl de excepție care, de câțiva ani și-a luat „rămas bun” de la această nobilă profesie, încheind un capitol frumos din viața Domniei Sale, trecând de la viața activă, la statutul de pensionar. Este vorba despre inegalabilul și imbatabilul profesor și fost inspector de specialitate al învățământul special sălăjean, dl. prof. logoped, VICTOR TIMOC de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Șimleu Silvaniei, care, timp de 21 de ani a condus cu profesionalism și foarte multă dăruire interesele învățământului special sălăjean, această „instituție” specială, dragă nouă, tuturor.

„A fi dascăl este o artă.”

Spun „artă”, deoarece, într-adevăr, a educa este o artă, acest lucru necesitând vocație și talent. Ca profesor bine pregătit, întotdeauna ai temeri dacă tot ceea ce faci este bine receptat de elevi, dacă reușești să le produci acele transformări care înseamnă devenirea lor ca oameni, iar ca manager, temerile devin uneori și mai mari, încercând să-i ajuți, dar totodată să-i mulțumești pe cei din jur, lucru deloc ușor de realizat, însă nu imposibil.

Dascălul nu este doar omul de la catedră, omul care face observații, „pedepsește” și iartă! ... Dascălul este omul care, an de an reia bătălia cu indolența, cu ignoranța, cu nepăsarea și capacitățile celor ce surpă la temelia morală a societății.

În fiecare zi mergem la „întâlnirea” cu elevii, așa cum suntem noi, cei care slujim la catedră, ca niște cărți deschise, ca niște modele pe care ei le pot urma. Minunat! Nu-i așa? Când spun VICTOR TIMOC, spun: talent, devotament, măiestrie, tact pedagogic, experiență profesională, dar mai ales managerială și multe, foarte multe lucruri de valoare ...: dascăl cu vocație, cu dăruire, un dascăl ce a modelat și modelează, încă, puțin câte puțin, mintea și personalitatea generațiilor de copii precum un olar, lutul, tinde mereu spre „coloana infinitului”, spre perfecțiune, aduce culoare în viața și în sufletele elevilor săi „speciali” prin candoarea și frumusețea vârstei lor, precum și prin specificul problemelor acestora, asemeni unui pictor, elevi pe care i-a iubit și încă îi mai iubește oferindu-le dragostea și respectul din prea-plinul sufletului său.

SCURTĂ FIȘĂ BIOGRAFICĂ

Din dorința de a reliefa aspectele importante ale vieții și carierei sale profesionale, i-am solicitat, telefonic, un interviu domnului fost inspector, prof. Victor Timoc, care prin simplitatea și modestia Domniei Sale, a fost scurt și la obiect și care, evident, a reușit să-mi smulgă o lacrimă ... sau poate chiar mai multe.

Eu: - Bună ziua, stimate domnule profesor și inspector! Aș dori să scriu un articol despre dumneavoastră pentru revista școlii, iar pentru acest lucru am nevoie de acordul dumneavoastră, dacă se poate, vă rog frumos!

M-aș simți extrem de onorată.

V.T. - Sărut mâinile, domnișoară! Vă mulțumesc că v-ați gândit la mine. Da, sunt de acord, cu multă plăcere.

Eu: - Stimate domnule profesor, vă rog să-mi oferiți CV-ul dumneavoastră pentru un articol în revista școlii, sau dacă nu, vă rog să-mi oferiți câteva informații despre dumneavoastră, despre viața și activitatea dumneavoastră, cele pe care le considerați mai semnificative, care v-au marcat viața personală, dar mai ales cea profesională!

Mai jos, redau autodescrierea Domniei Sale simplă, modestă, de o finețe și acuratețe rar întâlnită.

„N-ai pierdut nimic dacă nu m-ai întâlnit demult” ... din replicile (răspunsurile) adresate cunoscuților mei, aceste vorbe au fost mereu în gândurile mele, a celui care s-a născut într-o zi de iarnă, la data de 12 decembrie 1947 la Nămolosa, jud. Galați, pe numele de Victor Timoc.

În Sălaj aveam să ajung la aproape 4 ani, alungați de foametea din Moldova, dar și de cei care au condus țara o perioadă lungă de timp. Aici aveam să ne stabilim cu familia la Sărmășag, unde, se deschisese o mină de cărbuni, tatăl meu fiind salariat aici.

Studiile le-am început cu „stângul”, după ce o singură zi am fost preșcolar. Motivul: am „spart” capul unei păpuși, pedepsit fiind de educatoarea grupei. Terminând aici clasele primare, internatul avea să fie următorul „leagăn” la Șimleu Silvaniei până am terminat Școala Media Mixtă.

Am continuat studiile la UBB, Facultatea de Istorie-Filosofie, secția Psihopedagogie Specială (fostă Defectologie). Repartițiile, după absolvire, mi-au adus în față, Școala Ajutătoare din Șimleu Silvaniei, unde aveam să-mi încep cariera de dascăl, de participant la activitățile ce se impuneau de vremurile respective.

Am obținut gradele didactice, la termen, fiind implicat, în plan profesional, conform cu legile și cerințele existente. În această perioadă am făcut parte din Comisia Județeană de Diagnostic și Triaș și Triaș a județului Sălaj unde participam la ședințe ce se derulau între orele 16.00-20.00, ședințe în urma cărora nu eram recompensați financiar. Aici, săptămânal aveam de analizat între 20-50 de cazuri.

Sosirea anului de grație, 1989, avea să aducă schimbări în întreaga societate românească, prin urmare și în învățământul special sălăjean. În data de 9 martie 1990, am fost ales, în mod democratic, în funcția de inspector școlar. La început, am avut o reacție reținută, dar sincer vă spun, mi-a și plăcut. Anii au trecut, și dacă am început formarea în anul 1954, aveam să-mi finalizez activitatea în domeniu la împlinirea

vârstei de 60 de ani, când am absolvit cursurile Universității din Oradea, cursuri postuniversitare în specialitatea „Management Educațional”.

În activitatea de inspector școlar am avut un principiu: NU am fost șeful colegilor mei. NU am încercat să-mi impun părerile, ci am căutat să-i sprijin mai ales pe cei nou-veniți în sistem. De asemenea, familiile copiilor aflați în sistem au fost sprijinite în permanență de către mine.

... Cred că am spus, deja, prea mult despre mine, colegii ar putea completa aceste gânduri...

În continuare, doresc viață lungă învățământului special sălăjean, iar cadrelor didactice din sistemul de învățământ special, multă sănătate, putere de muncă, dragoste și toleranță față de copiii cu dizabilități, ajutorare și suport familiilor acestora!”

Eu: - Stimate domnule profesor, vă mulțumesc din suflet pentru timpul acordat, precum și pentru informațiile personale oferite, dar mai ales pentru gândurile frumoase transmise, nouă, tuturor factorilor implicați în actul educațional al învățământului special sălăjean! Vă doresc și eu, la rândul-mi, sănătate, putere de muncă, bucurii și împliniri, viață lungă cu zile senine și să ne stați aproape mulți ani de aici înainte!

Câtă simplitate, bun simț și modestie! Ce caracter frumos! Ce OM DE OMENIE!!! Cine nu l-a îndrăgît, oare, pe acest mare OM??? Da, într-adevăr, noi putem completa gândurile Domniei Sale ...

Așadar, s-a remarcat ca și Inspector școlar de specialitate, timp de 21 de ani, fiind unul dintre cei mai longevivi inspectori școlari sălăjeni, rămânând în mintea și în inimile noastre drept „inspectorul sufletelor noastre”. Domnia Sa, reprezintă „un brand” pentru învățământul special sălăjean, lumea asociind numele învățământului special sălăjean, cu numele Domniei Sale.

Fie, ca prin tot ceea ce facem să rămânem în sufletele copiilor și gândul lor să se întoarcă mereu la prima călăuză!

De pe câmpul amintirilor, culeg acum, la ceas aniversar, cele mai frumoase flori. Ele poartă chipul a sute și sute de elevi pe care i-a educat, iubit și îndrumat mai bine de peste 40 de ani. Mai poartă chipul a zeci de colege și colegi, educatoare, învățătoare și profesoare/professori psihopedagogi, și sau de sprijin, logopezi, consilieri școlari pe care i-a respectat, stimat, înțeleș, ajutat, apreciat și îndrumat. A avut o mare virtute: aceea a modestiei. Prin modestia sa, rămâne ființa de la care unii au învățat dragostea de carte, de frumos, de adevăr, alții, respectul față de sine, față de ceilalți, dragostea și iubirea de semenii, respectul necondiționat, oferit mereu, tuturor.

A avut și are o mare calitate: aceea de OM. A fost un deschizător de drumuri și a modelat caractere. Liniștit, calm, dar totuși riguros, serios, disciplinat și perseverent în tot ceea ce făcea, a reușit să insuflă zecilor de generații, atât de elevi, cât și de dascăli, aceste virtuți. Rămâne pentru mine dascălul care a știut să facă din profesie, o veșnică primăvară a sufletului său, mereu vesel, uneori pus pe șotii, glumeț, mereu pozitiv și optimist, cu zâmbetul pe buze și mereu cu sufletul deschis ... un suflet deschis iubirii de aproapele său.

Personal, pentru mine profesorul VICTOR TIMOC rămâne dascălul de la care am învățat și care m-a învățat să lupt în viață, m-a învățat că pentru a atinge performanța profesională e nevoie de foarte multă muncă, implicare, seriozitate, devotament, tenacitate, tact pedagogic, perseverență și nu în ultimul rând, răbdare și toleranță. M-a învățat să urc spre cele mai înalte culmi ale succesului, arătându-mi și îndrumându-mă spre „drumul spre succes”. M-a învățat să lupt și să nu renunț, deși nu e ușor în viață. A fost profesorul meu de suflet, inspectorul meu de specialitate preț de câțiva ani, „șeful meu” - la începutul carierei mele didactice în învățământul sălăjean, mentorul meu, dar mai ales, a fost modelul meu în viață, un model demn de urmat. A fost omul care mi-a dat aripi să zbor, cel care a crezut în mine și în potențialul meu, cel care m-a îndrumat în cariera mea profesională și, nu în ultimul rând, cel care a pus prima piatră la temelie a carierei mele profesionale.

Mă simt extrem de onorată pentru că am avut ocazia și onoarea să-l cunosc și totodată să-mi fie mentor. Mă consider o norocoasă din acest punct de vedere. Și, pentru toate acestea, acum, la ceas aniversar, vă mulțumesc din suflet, stimate „Domnule Inspector” și mă plec cu respect și recunoștință în fața Domniei Voastre, a întregii activități profesionale, dar mai ales manageriale, aduse în slujba învățământului special sălăjean, dar și național slujind cu credință și devotament această mirifică instituție: educația specială. Vă doresc viață lungă și liniștită, să vă bucurați mulți ani de aici înainte de pensie alături de minunata familie, sănătate, zile senine și numai bucurii!!!

Vă mulțumim pentru tot ceea ce ați făcut pentru învățământul special sălăjean, pentru tot suportul oferit tuturor cadrelor didactice din sistem, pentru dragostea necondiționată oferită educabililor dumneavoastră, precum și pentru ajutorul și suportul oferit familiilor copiilor cu dizabilități!

Bunul Dumnezeu să vă poarte de grijă și să vă aibe în paza Sa!

Ai reușit? Continuă! N-ai reușit? Continuă!

În anul 2018 s-au împlinit 50 de ani de învățământ special, motiv pentru care domnul inspector Victor Timoc ne-a transmis câteva gânduri:

**IERI – 1968; ASTĂZI – 2018;
MĂINE – MULȚI ANI ÎNAINTE**

Prof. Victor Timoc

Da, au trecut 50 de ani de la nașterea învățământului special în județul nostru.

În primul an de funcționare, la Șimleu Silvaniei, au fost selectați toți elevii cu mari dificultăți de învățare, cei depășiți de vârstă, cei cu grave tulburări de comportament. După un an, la Nușfalău, avea să se deschidă o altă unitate specifică, pentru fete, cu debilitate mintală severă. Acestea erau selectate din județele limitrofe și din județele Suceava și Botoșani. Anul 1974 aduce o nouă unitate, Școala Profesională „Meseșul” Zalău. Unitate ce aparținea Ministerului Muncii.

Anul 1989 avea să aducă multe schimbări și în sistemul nostru de învățământ. În 1991 lua ființă la Zalău actuala Școală „Speranța”.

Nu încercăm să intrăm în descrierea, evoluția, problemele care au stat în fața celor implicați în dificila misiune de educare, formare, recuperare și inserție socială a acestor elevi.

Dascălii, personalul administrativ, cadrele medicale au fost animați de un gând, pentru toți: „*Fiecare copil cu dizabilități aflat în școală este un destin salvat*”. Afirmăm că acest deziderat a fost realizat.

În atenția noastră a stat mereu formarea unui comportament adaptativ al elevilor noștri. În acest sens s-a insistat pe formarea abilităților de zi cu zi, cele de comunicare și cele de interacțiune socială.

S-a urmărit adaptarea procesului instructiv-educativ-formativ la condițiile, cerințele actuale.

Incluziunea copiilor cu dizabilități în învățământul de masă a fost un obiectiv important, dar foarte dificil.

Dascălii noștri nu au fost adepți ai comportamentului abuziv și discriminator al unor dascăli; ai atitudinii pasive a unui management al unor școli și coalizarea familiei împotriva copiilor cu dizabilități.

Afirm cu toată încrederea că toți cei din sistemul nostru, au fost conduși de principiul marelui pedagog Jan Amos Komensky: „*Oriunde ești, ai fi, oriunde ai trăi, în orice familie te-ai naște, orice zestre ai: Omul devine om numai prin educație*”.

Am convingerea că acest important sistem al nostru a fost, este și va fi mereu de actualitate.

Urez mai tinerilor colegi, tuturor celor implicați în sistem, un vers din veșnicul Gaudeamus: „*Vivat academia, vivat profesores!*”

Să nu uitați niciodată și să luptați pentru a dovedi că „*pierdut este doar cel care se pierde singur*”.

II. ARTICOLE DE SPECIALITATE

SĂ ÎNȚELEGEM AUTISMUL

Prof. psihopedagogie specială Florina Groza

Autism ... un cuvânt care ne dă adesea fiori, ținând cont că evocă o tulburare gravă și incurabilă. Autismul – una dintre „enigmele” care de ceva timp au devenit fie marea provocare, fie marea necunoscută, dar în același timp și o mare problemă a numeroși părinți, educatori sau chiar a unor specialiști în domeniul serviciilor psihopedagogice. Potrivit estimărilor internaționale, incidența tulburărilor din spectrul autismului este ridicată, în lume existând aproximativ 67 de milioane de oameni cu autism, 4 din 5 copii cu autism fiind băieți. Autismul poate apărea în orice familie, indiferent de rasă, etnie sau mediu social.

Până în prezent nu s-a descoperit o cauză specifică a autismului. Există însă suficiente dovezi științifice care atestă faptul că simptomele autismului au multiple cauze de natură neurobiologică. Autismul este o boală caracterizată de scăderea capacității de a interacționa pe plan social și de a comunica, de comportament stereotip și repetitiv cu simptome ce se manifestă de obicei înaintea vârstei de 3 ani. Tabloul clinic se caracterizează prin trei simptome principale:

1. În primul rând se semnalează perturbarea comunicării interumane (singurătatea autistă). Aceasta se manifestă printr-o totală indiferență față de persoanele din jur. Copilul privește în depărtare, parcă dincolo de oameni, aruncându-și doar fugitiv privirea asupra examinatorului, fără a avea acea privire sclipitoare, fără a avea contactul din privire (ochi în ochi). Față de persoane, copilul autist manifestă dezinteres cvasitotal, nereacționând la prezența sau absența părinților, ca și când el ar fi singur. Deși, în general, autistul nu comunică verbal cu persoanele din jur, el își exprimă câte o dorință și nevoile, prin gesturi, dând dovadă în acest sens de o deosebită abilitate. În contrast cu incapacitatea de a stabili relații sociale, copilul este mai îndemânat în manipularea mediului neînsușit. Poate manifesta un interes deosebit pentru anumite obiecte, fără însă a le utiliza în sensul lor simbolic ci numai pentru a le agita, învârti, etc. Are o memorie bună pentru diferite aranjamente spațiale și preferință pentru ordonarea unor obiecte, deoarece el manifestă o „nevoie obsedantă” pentru identic.

2. Altă trăsătură importantă și constantă a autismului infantil este tulburarea limbajului vorbit. Acesta poate lipsi uneori, copilul emițând sunete ciudate, fără semnificație. Dacă limbajul este dezvoltat, se observă o discrepanță între posedarea vocabularului și abilitatea de a-l folosi ca mijloc de comunicare socială.

3. Stereotipiile sunt alte elemente des întâlnite la copiii cu autism. Ele pot fi gestuale ca: repetiții ale mișcării mâinilor, degetelor, brațelor, rotirea corpului în jurul axei proprii, mersul pe vârful picioarelor. Uneori copilul cu autism preferă activități repetitive ca: deschiderea și închiderea ușilor, stingerea sau aprinderea becului, lovirea sau zgârierea unei jucării, ritualizarea activităților alimentare, activități de îmbrăcat sau de joc. Jocul colectiv este evitat și lipsit de caracterul său creativ și imaginativ.

Simptomele autismului sunt, de obicei, observate mai întâi de către părinți sau de alte persoane în primii 3 ani de viață ai copilului. Deși autismul este prezent de la naștere, semnele acestei tulburări pot fi dificil de identificat sau de diagnosticat în timpul copilăriei timpurii. Adesea părinții devin îngrijorați atunci când copilul lor nu vrea să fie ținut în brațe, când nu pare să fie interesat de anumite jocuri și când nu începe să vorbească. De asemenea, părinții sunt nedumeriți în legătură cu capacitatea copilului de a auzi. Adeseori, pare că un copil cu autism nu aude; totuși în alte momente el sau ea pare că aude zgomote de fond aflate la distanță, cum ar fi șuieratul unui tren. Cu ajutorul unui tratament administrat precoce și intensiv, majoritatea copiilor își îmbunătățesc capacitatea de a relaționa cu alții, de a comunica și de a se autoîngriji pe măsură ce cresc. În contrast cu credințele populare legate de copiii cu autism, foarte puțini sunt complet izolați din punct de vedere social sau „trăiesc într-o lume a lor, proprie”.

În perioada adolescenței, comportamentul se modifică. Mulți adolescenți câștigă abilități, dar rămân totuși cu un deficit în capacitatea de a relaționa și de a-i înțelege pe ceilalți. Pubertatea și sexualizarea se pot face cu mai multă dificultate la adolescenții cu autism decât la copiii de aceeași vârstă. Adolescenții au un risc ușor crescut de a dezvolta tulburări depresive, anxietate sau epilepsie.

Unii adulți cu autism pot fi capabili să aibă o profesie și o viață independentă. Gradul în care un adult cu autism poate duce o viață autonomă depinde de inteligența și de abilitatea de a comunica. Aproximativ 33% sunt capabili să aibă cel puțin o independență parțială. Unii adulți cu autism au o mare nevoie de a fi ajutați, în special cei cu inteligența scăzută care nu pot vorbi. Supervizarea parțială (part-time) sau totală (full-time) poate fi asigurată prin programe terapeutice la domiciliu. La celălalt capăt al spectrului tulburării autiste, adulții cu autism înalt funcțional au adeseori succes în profesia lor și pot trăi independent, deși în mod tipic ei continuă să aibă unele dificultăți în relaționarea cu ceilalți oameni. Aceste persoane au, de obicei, o inteligență medie sau peste medie. Aproximativ 10% din persoanele cu autism au anumite forme de abilități savante, talente deosebite, speciale, dar limitate, cum ar fi memorizarea unor liste, calcularea datelor calendaristice, desenul sautalent muzical.

Multe persoane cu autism au percepții senzoriale neobișnuite. De exemplu, ei pot descrie o atingere ușoară ca fiind dureroasă sau apăsarea profundă o pot percepe ca fiind o senzație liniștitoare. Alții pot să nu simtă deloc durerea. Unii pot avea preferințe sau din contră repulsii puternice față de unele alimente și preocupări nefirești.

Autismul este unul din cele câteva tipuri de tulburări pervazive de dezvoltare, denumite și tulburări de spectru autist. Nu este un fapt neobișnuit ca autismul să fie confundat cu alte tulburări pervazive de dezvoltare, cum ar fi tulburarea sau sindromul Asperger sau să aibă simptome din celelalte tulburări. Aceasta se diagnostichează în cazul în care copiii au comportamente asemănătoare, dar nu îndeplinesc criteriile pentru autism. În plus, alte afecțiuni cu simptome similare pot să se asocieze cu autismul.

Copiii cu autism trăiesc în lumea noastră, o lume pe care nu o înțeleg în totalitate, sunt diferiți și de aceea trebuie să-i abordăm diferit. Pentru a-i ajuta trebuie să facem din punctele lor slabe punctele lor forte și să încercăm să adaptăm mediul pentru ei în loc să așteptăm să se adapteze ei la mediul nostru. Este esențial

să-i ajutăm să comunice, chiar dacă nu vorbesc, fiindcă ei își doresc nespuse să o facă, dar nu știu cum. Deocamdată nu există un tratament biomedical al Autismului. Dintre toate terapiile existente, ABA (Applied Behavior Analysis - Analiza aplicată a comportamentului) a atras cea mai multă atenție. Sistemul încercat pentru prima dată de Dr. Ivar Lovaas de la UCLA în anii '60 este un program de învățare care lucrează sistematic la înlăturarea „trăsăturilor” autismului până când copilul nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru a se considera că are această afecțiune. Sistemul este foarte intensiv, dar s-a dovedit a avea extrem de mult succes în aproape toate cazurile de autism. Sistemul de învățare ABA divide orice sarcină în sarcini mai mici și pune un accent foarte mare pe răsplătirea copilului atunci când lucrează bine. Nu există nici o pedeapsă fizică în tot sistemul. Terapia începe într-o structură foarte rigidă, dar în mod gradat ia forma unui mediu tipic de școală. Cei care cunosc puțin sau nimic despre ABA pot spune că este prea rigidă sau că transformă copilul într-un robot prin învățarea rutinieră. Acest lucru ar părea să fie adevărat la început, dar pe măsură ce copilul învață să învețe, progresează până la un punct în care își poate însoți colegii normali în stilul de învățare.

A educa copiii suferinzi de autism e diferit de a lucra cu copii ce nu suferă de acest simptom. Iată zece recomandări, pentru a educa, a exersa și a conviețui cu copii ce suferă de autism.

1. **Nu încetați să sperați.** Nu porniți de la premiza că persoana nu poate întreprinde un lucru doar pentru că este suferindă de autism. Nu vă lăsați influențați de indicii de performanță a inteligenței persoanei respective. Este dificil de măsurat obiectiv IQ-ul unui copil cu autism.

2. **Încercați să vă apropiați de el în mod benefic lui.** Trebuie să aveți o atitudine pozitivă tot timpul. Acordați multă atenție, comentați asupra lor și încurajați-i verbal.

3. **Solicitați o reacție.** Nu cereți niciodată unui autist să facă ceva! Întotdeauna spuneți-i ce să facă, dați-i un timp să reacționeze (10 sec.), apoi dacă nu răspunde îi sugerați răspunsul.

4. **Ignorați vorbirea nerelevantă, vocalizele, chicotitul, râsul și acțiunile.** Asigurați-vă că încurajați și diferențiați comunicarea relevantă de cea irelevantă.

5. **Vorbiți rar, clar și răspicat.** Amintiți-vă că persoanele autiste pot avea dificultăți în procesarea mesajului.

6. **Folosiți un program și alte metode de anticipare a incidentelor și schimbărilor survenite în comportamentul unui copil autist.** Majoritatea copiilor autiști nu reacționează la schimbare și preferă rutina.

7. **Nu ridicați vocea, bruscați sau amenințați copilul cu probleme de comportament.**

8. **Nu permiteți problemelor de comportament să-și găsească refugiul în dorința de a „dezerta”.** Dacă adresați o instrucțiune și copilul devine isteric, vă ignoră, se închide într-un comportament auto-stimulativ, pleacă sau refuză să se supună instrucțiunii, trebuie să insistați ca instrucțiunea să fie dusă la îndeplinire.

9. **Nu cedați rutinei sau fixațiilor.** Copiii autiști au adesea ritualuri sau rutine pe care se simt atrași să le execute. Atenție însă, a-l opri pe copil de la executarea rutinei poate rezulta într-o criză de isterie foarte dură, a ceda rutinei după aceasta, încurajează rutina și automat crizele.

10. **Stabilește, încurajează.** Persoanele autiste au dificultăți în a participa la ceea ce este important, ei acordând în mod frecvent atenție lucrurilor lipsite de importanță. Pentru a-i educa pe autiști trebuie mai întâi să le captăm atenția.

Lucrând la o clasă cu copii care prezintă tulburări de spectru autist, am reușit să-i înțeleg mai bine și mă simt mai bogată sufletește știind acum că, deși pare uneori lipsit de „inimă” în relația cu cei din jurul său, aceasta nu este o chestiune de egoism, că atunci când face ceva care mă supără nu vrea să o facă intenționat, că de multe ori este la fel ca noi, în sensul că și noi avem nevoie de siguranță, previzibilitate, reguli, stabilitate, așa cum el le cere.

Entuziasm, dragoste pentru copii, înțelegere plină de sensibilitate, curaj și încredere în forțele proprii sunt numai câteva din calitățile ce se cer dezvoltate pentru a lucra ca profesor la o astfel de clasă, calități pe care le-am transformat în realitate.

Copiii cu autism au dificultăți de a se exprima prin cuvinte, fie prin gesturi sau expresii faciale. Printre modalitățile educative cele mai importante metode de lucru cu copiii autiști sunt: TERAPIA ABA; PROGRAMUL PECS; PROGRAMUL TEACH.

Trebuie ca la activitatea de învățare să se învețe secvențial:

- la masa de lucru
- prin exerciții pas cu pas
- structurarea spațiului și timpului

1. TERAPIA COMPORTAMENTALĂ reprezintă un ansamblu de tehnici bazate pe teoriile învățării și pe descoperirile psihopatologiei cognitive (Ion Dafinoiu, Jeno – Lazolo Varga, Psihoterapii scurte).

2. ABA este o știință a comportamentului uman, este un proces de aplicare sistematică a intervențiilor bazate pe principiile învățării cu scopul de a îmbunătăți comportamentele adaptative și achizițiile necesare adaptării la mediu.

Cel mai important obiectiv este de a-l face pe copil să-și depășească problemele cauzate de această tulburare. Copiii cu autism trebuie învățați cum este lumea în care trăiesc și cum trebuie să se poarte ca să fie acceptați.

Autismul nu poate fi tratat, iar ceea ce se obține prin consiliere și asistență psihologică, reprezintă o ameliorare a sindromului sau faptul de a trăi cu autismul.

BIBLIOGRAFIE

1. *Ghidul copilului autist* – Timișoara, 2003.
2. *Manual de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mentale – DSM IV*, Asociația Psihiatrilor Liberi din România, București 2000
3. Predescu V. (sub redacția) – *Psihiatrie Vol I*, Ed. Medicală, București, 1989

TRADIȚIONAL SAU MODERN ÎN PREDARE?

Prof. psihopedagogie specială Pop Cristina Florina

Prof. psihopedagogie specială Zaha Camelia

Prof. de religie Ciocmărean Ioan

Modelul tradițional de predare nu răspunde noilor tendințe în didactica modernă, fiind fondat pe „triada învățare frontală – studiul manualului – chestionarea”, pe un model de învățare pasiv. În mod tradițional, cadrului didactic îi revine rolul major și activ în cadrul procesului didactic (cel de emițător), acela de a transmite cunoștințele spre un receptor aproape pasiv, determinat să memoreze și să reproducă informația.

Noul model de învățare este un model activ și presupune implicarea directă a elevului în procesul de dezvoltare a capacităților de învățare, în asimilarea cunoștințelor și dobândirea gândirii critice.

Acest model impune în activitatea la clasă un nou tip de relaționare pe mai multe direcții: profesor – elev, elev – elev, elev – profesor, aflate în opoziție cu tipul unidirecțional profesor – elev ce caracterizează modelul standard.

Rolurile se schimbă, se întrepătrund, după cum o demonstrează Kathee Terry (1996):

Profesorul a fost ...

Sursă de informații și actor principal

Centrat pe manual

Coordonator al activității grupurilor de elevi

Creator de reguli care le impune (ce, când, cum)

Un educator solitar

Profesorul devine ...

Facilitator al procesului de învățare

Centrat pe realitate și pe cele mai recente surse de informare

Manager al situațiilor de învățare

Facilitează dezvoltarea structurilor de gândire care fac posibilă învățarea permanentă

Membru al unei comunități educaționale compuse din elevi, profesori, manageri, părinți etc.

Elevul a fost ...

Elevul trebuie să fie ...

Un receptor pasiv

Participant activ la actul învățării

Un executant obedient al sarcinilor stabilite de profesor

Profesor al colegilor săi

Sclav al unui curriculum prestabilit

Participant la decizia privind curriculum - ul școlar

Obligat să-și însușească un anumit manual

Un permanent căutător de noi informații din surse cât mai variate

Diferențele sunt semnificative, nu de puține ori, modelul tradițional de predare fiind identificat ca fiind unul informativ, pe când cel modern este definit ca un proces activ.

În didactică sunt încercări de a prezenta raportul între procesul de învățare activ și procesul de învățare pasiv ca reflex al raportului teoretic – practic, informal – formativ. În lumina celor afirmate putem spune că activ – pasiv în procesul de învățare nu se identifică cu teoretic – practic și nici cu informal – formativ, ci aceste atribute ale profesorului se completează, se influențează, se suprapun în combinații metodice mai mult sau mai puțin reușite.

În învățământul de tip tradițional se cultivă competiția între elevi cu scopul ierarhizării acestora și activitatea individuală. Competiția stimulează efortul și productivitatea individului și pregătește elevii pentru viață, care este foarte competitivă, dar poate genera conflicte și comportamente agresive, lipsă de comunicare între colegi, marginalizarea nedreaptă a unora dintre aceștia, amplifică anxietatea și teama de eșec, cultivă egoismul.

Modelul învățământului modern face apel la experiența proprie a elevului, promovează învățarea prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alții. Munca în grup stimulează interacțiunea dintre elevi, creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii, diminuează anxietatea față de școală și intensifică atitudinile pozitive față de cadrele didactice. În același timp, munca în grup, prin colaborare, nu pregătește elevii pentru viața care este foarte competitivă, metodele activ – participative aplicate în activitatea pe grupe sunt mari consumatoare de timp și necesită experiență din partea cadrului didactic, iar elevilor le trebuie timp ca să se familiarizeze cu acest nou tip de învățare.

Metodele de învățământ bine alese și aplicate duc la realizarea obiectivelor informaționale și formative ale lecției și ale activităților extrașcolare. Nicolae Iorga aprecia că „metoda cea mai bună are valoarea pe care i-o dă omul care o întrebuințează. Ea nu are valoare generală democratică, prin care orice minte omenească ajunge a nimeri pe același la aceeași siguranță în țintă. Iar valoarea omului care întrebuințează metoda atârnă, desigur și de o anume inteligență, care nu e apanajul oricui, dar atârnă și de

mijloacele pe care i le pune la îndemână numai cultură generală, multilaterală, dând trei virtuți fără care nici știința în cel mai înalt sens al cuvântului nu se poate. Aceste trei virtuți sunt: orizont, disciplină și omenie”.

În școlile din România se practică în proporție mai mare modelul tradițional față de cel modern, ținându-se spre implementarea celui din urmă, dar fără anularea primului, ci realizarea unei simbioze structurale între cele două. Modelul modern nu va putea supraviețui fără fundamentul celui tradițional.

Profesorul trebuie să deprindă măiestria de a le combina și a le demonstra eficiența și aplicabilitatea în diverse experiențe de învățare, înclinând balanța în favoarea celui modern, mult mai ușor acceptat de elevi.

BIBLIOGRAFIE :

1. Păcurari, Otilia, Târcă, Anca, Sarivan, Ligia - *Strategii didactice inovative*, suport de curs, Centrul Educația 2000+, București, 2003
2. Căpiță, Laura, Căpiță, Carol - *Tendențe în didactica istoriei*, Editura Paralela 45, 2005
3. Dulamă, Maria Eliza - *Strategii didactice*, Ed. Clusium, 2000
4. Beșliu, Daniela, Dvorski, Monica, Manea, Mihai - *Istorie. Sugestii didactice pentru clasa a IV-a*, Centrul Educația 2000+, 2006
5. *Ghid metodic pentru aplicarea programelor de istorie la clasele a IV-a – a VIII-a*, Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, București, 2001

ABORDAREA CREATIVITĂȚII PRIN ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE LA ELEVUL CU DIZABILITĂȚI

Prof. educator Crișan Diana Florina

Modelarea de suflete și de minți se realizează cu mult tact și răbdare prin joc, cântec, basme, poezie, astfel „puiul de om” este transformat într-un om capabil să se adapteze viitoarelor cerințe sociale.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori „*Descoperirea copilului*”)

Sfera curriculară realizată prin procesul de învățământ nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra elevilor cu C.E.S.

Corespondența optimă dintre aptitudini și talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, stimularea comportamentului creativ întregesc aria curriculară.

Nevoia copiilor de a se juca manifestată de la vârstele cele mai fragede, nevoia de a fi mereu în mișcare sunt aspecte ce îmbină școala cu cerințele sociale.

Climatul caracterizat prin deschidere, asigurarea libertății de exprimare, încurajarea și promovarea efortului creativ, **aspectul psihosocial** în care elevii cu dizabilități își desfășoară activitățile constituie **aspectul decisiv al dezvoltării creativității.**

Activitățile creative sunt atractive la orice vârstă, acestea facilitează acumularea de cunoștințe, dezvoltă spiritul practic, manualitatea, oferind posibilitatea fiecărui elev cu C.E.S. să realizeze mai ușor **principalul obiectiv - pregătirea copilului pentru viață.**

Prin stimularea creativității, profesorul de sprijin acordă timp pentru gândirea creatoare, apreciază public ideile, produsele creative, încurajează cooperarea, flexibilitatea mentală, incluziunea copiilor cu C.E.S. în învățământul de masă prin acțiuni comune cu ceilalți colegi. Astfel li se oferă elevilor posibilitatea să-și descopere talente, priceperi, deprinderi și să-și valorifice valențele educative prin activități culturale, artistice.

Jocurile didactice și învățarea combină și recombina reprezentările pe care le dispun propriile imagini ascultând povești, povești terapeutice, basme, basme raționale, poezii, astfel pot fi reconstruite mental, pot reconstitui principalele momente ale narațiunii, jocul permite copilului să întrețină legătura permanentă cu realitatea. Toate acțiunile de stimulare ale creativității urmăresc să determine productivitatea capacităților umane.

În procesul de **predare – învățare - evaluare** pentru introducerea într-o lecție nouă, ne putem folosi de un cuvânt cheie din timpul lecției, de o propoziție apoi elevii cu C.E.S. primesc fișe și se aplică metoda brainstorming. Un elev va nota ideile emise - se desprind idei care vor ajuta înțelegerea conținutului activității.

Un alt exemplu, o activitate de învățare aplicată conținutului: Forme compoziționale, desfășurate sub forme de concurs. Se anunță temele concursurilor: realizarea unor felicitări de 1 Martie, de Paște, de Crăciun, a unor etichete pentru diverse produse alimentare, concurs de desene cu temă liber aleasă: „Frumosul din noi”.

Exemple de activități extrașcolare: vizitele la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale - acestea sunt organizate selectiv; vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii; distractive sau sportive; stimulează și orientează elevii cu dizabilități, întregesc ceea ce copiii acumulează în timpul liber.

Prin activități extrașcolare în scopul cultivării intereselor socio-culturale, integrării școlare, **corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale**, reprezintă un suport pentru reușita școlară.

Activitățile extrașcolare desfășurate într-un cadru informal permit elevilor cu C.E.S. posibilități de afirmare în mediu școlar, posibilitatea reducerii nivelului anxietății și maximizarea potențialului intelectual.

Știind că de la cea mai fragedă vârstă copiii intră în contact cu obiectele și fenomenele din natură; activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă; astfel copiii percep activ prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, locurile istorice.

În urma plimbărilor în natură, excursiilor, copiii își dezvoltă creativitatea și o pot reda pe aceasta în cadrul orelor de modelaj, desen, jocurilor de creație.

Cunoștințele însușite la diferitele materii pot fi consolidate prin vizite și excursii.

Concursurile pe teme diferite sunt momente deosebit de atractive pentru elevii cu diferite dizabilități.

Elevii cu C.E.S. vor dobândi: toleranță față de ideile noi, capacitatea de a rezolva noi probleme, vor descoperi critica constructivă și o gândire independentă. Copiii sunt atrași de activități ludice, recreative, distractive care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice.

Tendința spontană către nou, dorința de a realiza ceva creativ poate fi realizată efectiv prin solicitări și antrenamente corespunzătoare, pot oferi multiple elemente pozitive în stimularea și cultivarea potențialului creativ vârstei școlare.

Independența acțională, dezvoltarea capacității de acțiune, evoluția întregului, autocunoașterea pot conferi noi premise pentru cultivarea creativității prin adaptarea la posibilitățile copiilor.

Jocul didactic constituie de asemenea o eficientă metodă didactică de stimulare și dezvoltare a motivației superioare din partea elevului, exprimată prin interesul său nemijlocit față de sarcinile ce le are de îndeplinit sau plăcerea de a cunoaște satisfacțiile pe care le are în urma eforturilor depuse în rezolvare. **Ce anume nu influențează creativitatea?** În cazul elevilor mici, factorul critic pentru evitarea așa-numitei „fixații a răspunsului corect” îl reprezintă atmosfera non-evolutivă (un elev mic nu va răspunde dacă nu știe sigur că răspunsul său nu va fi corect). În cazul elevilor cu CES indiferent de vârstă o atmosferă non-evolutivă pentru creație poate apărea în momentul când profesorul îi solicită în activități de care ei nu pot fi capabili fizic și intelectual. Elevilor cu CES le ia timp până își vor da seama de posibilitățile lor fizice și intelectuale, doar pentru a crea ceva identic cu ce propune profesorul. Deci în cazul elevilor cu CES creativitatea crește în etape de progres fizic și intelectual. Prin creație fiecare ființă umană dorește să arate

cine este și ce poate face ea în raport cu ceilalți pe un anumit domeniu de activitate. Sigur că străduința e mare, efortul de asemenea, dar rezultatele îi fac să-și descopere încrederea în forțele proprii și astfel continuă lupta. Această meserie se materializează în obținerea produsului finit pe loc, lucru care contribuie la creșterea încrederii și respectului de sine.

Concluzii: Dezvoltarea creativității elevilor în vederea obținerii de performanțe presupune o schimbare de viziuni în practica pedagogică bazată pe: - învățare centrată pe elev; - promovarea învățării prin colaborare; - utilizarea unor strategii didactice care să stimuleze creativitatea, care să pună elevii în situații concrete de comunicare, dezvoltare de probleme, de realizare a unor produse finite originale. Numai cu sprijinul și încurajările profesorilor, elevii vor primi încrederea necesară să învețe și să progreseze în anumite domenii, obținând ceva creativ!

BIBLIOGRAFIE

1. Cernea, Maria - „*Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ în Învățământul primar*”, nr. 21/2000, Editura Discipol, București.
2. Steluța Postolică - „*Cum pregătim elevii pentru gimnaziu ?*”, Editura Cetatea Doamnei Piatra Neamț, 2009, pg.135, pg.136.
3. Vlăsceanu Gheorghe, coord. Neculau, Adrian - „*Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculum obligatoriu. Studii de impact*”, Editura Polirom, București, 2002 pg. 87.
4. Guilford, J.P. - *Creativity*, American Psychologist, Volume 5, Issue 9, 1950, 444–454
5. Druță F. - *Psihologie și educație*, Editura Didactică și Pedagogică R.A. București, 1997
6. Landau Erika - *Psihologia creativității*, EDP București, 1979
7. Roco Mihaela - *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, 2004

MANAGEMENTUL PROBLEMELOR DE DISCIPLINĂ ÎN CAZUL ELEVILOR CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Prof. psihopedagogie specială Pop Cristina Florina

MOTTO: „Managementul este arta artelor întrucât are în vedere dirijarea talentului altora.”

J.J. Serven - Schreiber

Dificultățile de învățare sunt un termen generic ce se referă la un grup eterogen de tulburări ce se exprimă prin dificultăți semnificative în achiziționarea și utilizarea receptării și înțelegerii limbajului, a vorbirii, scrierii, citirii (literizării, silabisirii), a raționamentului și abilităților matematice, ca și a unor abilități sociale. Dificultățile de învățare sunt întâlnite frecvent în copilăria mică și mijlocie. Ele apar în activitatea de rezolvare a sarcinilor de învățare și desemnează un comportament inadecvat, inefficient, cu randament scăzut. Elevii cu dificultăți de învățare prezintă întârzieri semnificative față de nivelul obișnuit al achizițiilor școlare, în raport cu programa și cu cadrul de referință constituit de majoritatea colegilor. Altfel spus, acești copii prezintă forme de dificultate intelectuală de tip școlar care decurg din discordanța între nivelul intelectual și performanțele școlare, exprimate în însușirea necorespunzătoare a cunoștințelor prevăzute în programele școlare, urmată de un retard școlar. (Mureșan, C., 2006, Suport de curs)

Managementul clasei este definit ca abilitatea profesorului de a programa și organiza activitățile clasei în scopul asigurării unui climat favorabil învățării. Managementul clasei are ca și obiective: prevenția și disciplina.

„Dacă un copil se află în clasă pentru a învăța, el nu-și lasă la ușa clasei dificultățile, problemele personale, angoasele etc.; dacă profesorul vrea să fie eficient, el trebuie să ofere răspunsuri la toate acestea. Toată gama dificultăților tradiționale (neatenția, distractibilitatea, răspunsuri inadecvate, comportamente perturbate s.a.) provin de aici, ceea ce demonstrează că eficiența învățării se bazează și pe alte variabile decât doar buna programare a științei de transmis.” (Păunescu și Mușu, Recuperarea medico-pedagogică a copilului cu handicap mintal, Ed. Medicală, București, 1990, p. 56)

Munca de profesor poate fi uneori dificilă. Profesorii trebuie să coordoneze eficient clasele de elevi. Unii dintre aceștia pot fi greu sau foarte greu de stăpânit, pot prezenta tulburări emoționale sau comportamentale, clasa se poate transforma într-un „câmp de luptă”. Energiile elevilor ce prezintă dificultăți emoționale-comportamentale nu sunt investite în activități constructive. Astfel, sarcina profesorului este să direcționeze energia elevilor de la un comportament nepotrivit la unul adecvat. Redirecționarea acestor energii nu este o sarcină ușoară.

Munca de profesor are parte și de provocări. Comportamentul elevilor nu poate fi controlat în mod direct. Poți să-i controlezi pe câțiva, dar nu pe toți. Ce se poate controla în schimb este *răspunsul emoțional la comportamentul elevilor*. Controlându-ți răspunsul, poți influența comportamentul elevilor, dar nu-l poți

controla (*dacă alegi să-i răspunzi unui copil cu calm, într-o manieră rațională, este puțin probabil să ai parte de o confruntare*).

Profesorii eficienți au în vedere atunci când predau nu numai programa școlară, ci și deprinderi sociale și emoționale. Deși nu pot controla în mod direct comportamentul elevilor, în schimb îl pot influența prin: construirea de relații pozitive; prezentarea clară a ordinii de zi; fixarea și menținerea unor așteptări ridicate; consecvența. Când influența eșuează ocazional, pot controla alegerile pe care elevii le fac, prin formularea clară a consecințelor. Dezvoltarea unor credințe realiste față de elevi permite profesorului promovarea unui comportament pozitiv în clasă. Este întotdeauna o plăcere să intri într-o clasă și să vezi elevii lucrând atenți, toți știind ce au de făcut, profesorul plimbându-se lejer printre ei pentru a le oferi asistență, atunci când este necesar, totul într-o atmosferă pozitivă și încurajatoare pentru elevi. Într-o astfel de clasă atât predarea cât și învățarea sunt efective și eficiente. Atingerea unui asemenea nivel de funcționare este posibilă numai dacă profesorul își rezervă timp pentru a planifica și implementa cu consecvență procedurile și regulile prin care să conducă clasa.

BIBLIOGRAFIE

1. Ciascai, L., 2007 - *Managementul clasei de elevi. De la teorie la practică*, Cluj Napoca, Casa Cărții de Știință
2. Cornelius, H., Faire, Sh., 1996 - *Știința rezolvării conflictelor*, București, Editura Știință și Tehnică
3. Cornescu, V., Marinescu, P., Curteanu, D., Toma, S., 2004 - *Management de la teorie la practică*, București, Editura Universității
4. Mureșan, C., 2006 – *Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare*. Suport de curs, Cluj Napoca
5. Păunescuși Mușu, 1990 - *Recuperarea medico-pedagogică a copilului cu handicap mintal*, Bucuresti, Ed. Medicală, p. 56
6. Ungureanu, D. 1998 - *Copiii cu dificultăți de învățare*, București. E.D.P.

ORA DE RELIGIE ȘI FORMAREA CARACTERULUI ELEVULUI CU DIZABILITĂȚI

Prof. de religie Ciocmărean Ioan

Fiecare etapă din viața unui om are importanța ei, iar un sistem educativ va fi complet numai atunci când va cuprinde toate formele de informare și de formare, pentru toate nivelurile de vârstă: preșcolar, școlar, adolescent, tânăr. Altfel spus, pentru reușita orei de religie, la copiii cu CES, sunt necesare o bună cunoaștere a particularităților etapelor de dezvoltare psihogenetică și adaptarea la specificul acestora, așa cum și Sf. Ap. Pavel vorbește, în Epistola sa către Evrei, despre tratarea diferențiată a oamenilor în învățare: „(...) Pentru cei tari trebuie hrană tare, pentru cei mici, lapte. Pentru că oricine se hrănește cu lapte este nepriceput în cuvântul dreptății, de vreme ce este prunc. Iar hrana tare este pentru cei desăvârșiți, care au prin obișnuință simțurile învățate să deosebească binele și răul”.

Având în vedere misiunea Profesorului de religie, acesta joacă un rol de maximă importanță în formarea unei personalități armonioase a elevilor cu CES, prin atitudinile sale pozitive și benefice, luminoase, prin încrederea acordată, îngăduința, toleranța, îmbinată cu fermitatea, dialogul deschis și prin acțiunile desfășurate. El își poate pune amprenta pe cristalizarea și cizelarea personalității tânărului elev cu dificultăți, pentru că este alături de acesta, ca factor educativ, din copilărie și până la vârsta adolescenței.

Împlinirea orei de religie depinde de strategia didactică aleasă de profesor pentru a-l determina pe elevul cu probleme să-și deschidă sufletul, de tipul de relație stabilit cu elevul și cu întreaga clasă, astfel încât dascălul să aibă sentimentul împlinirii suflatești și satisfacției profesionale. În această perioadă a vieții tinerilor, profesorul de religie îi poate pierde sau câștiga, prin credința pe care le-o insuflă. Rolul său, de îndrumător de suflete, de mediator în viața sa tumultuoasă, plină de întrebări, dileme și angoase existențiale, chiar și în momente de criză și tulburări de comportament sau personalitate, este asemenea celui al preotului, iar a doua sa Biserică o constituie Școala, unde încearcă să-L aducă pe Dumnezeu.

Pentru aceasta, atitudinea față de elevi nu trebuie să fie una extremă: abandon și neimplicare, sau, dimpotrivă, exagerare în îndrumare.

Pe lângă educația prin lecțiile predate, elevii au parte și de exemplul Profesorului, care trebuie să fie întruchiparea celor prezentate de acesta. Profesorul de religie este și trebuie să fie un model viu pentru elevi, în sensul seriozității, al religiozității, al moralității și al pregătirii sale multilaterale. În fond modelul este unul singur, Iisus Hristos, iar noi toți ceilalți încercăm să ne modelăm și să ne lăsăm modelați după acest model unic. Religia în programa învățământului special și profesorul de religie sunt factori fundamentali de polarizare, de conturare, modelare și mediere a universului și mediului uman, de copii și tineri, aflați în formare permanentă și continuă. O polarizare care nu ascultă de direcții arbitrare, impuse sau insinuate de anumite interese ale societății, ci o ordonare bazală, fundamentală, ontologică, fără de care societatea, în mic sau în mare, își pierde sensul axiologic și reperele ei, esențiale sau existențiale ...

Desfășurându-mi activitatea didactică ca profesor de religie, de opt ani și până în prezent, într-o școală specială am constatat: • în majoritatea cazurilor elevilor cu CES se manifestă întârzieri ale procesului dezvoltării, sub diferite aspecte; • inegalități ale procesului de dezvoltare la unul și același elev, sub diferite aspecte; • limitare mai mult sau mai puțin accentuată a accesului la informație, precum și a capacității de prelucrare a acesteia; • activism limitat, capacitate redusă de automobilizare în activitate; • limitarea relațiilor interpersonale și de grup prin izolare și autoizolare; • întârziere de vorbire și limbaj asociate; • nivel scăzut de concentrare; • dificultăți majore în dobândirea abilităților de scriere, citire, calcul; • dificultăți majore în înțelegerea conceptelor; • abilități sociale insuficient dezvoltate ; • respect de sine scăzut.

Există la disciplina religie dar și la celelalte, elevi cu dificultăți de învățare care se confruntă cu obstacole în calea învățării, dar le este afectată mai ales capacitatea de: • a se auto organiza; • a lucra eficient fără supraveghere și indicații; • a înțelege informații complexe, în scris ; • a efectua în scris teme mai lungi ; • a înțelege și aplica concepte religioase; • a înțelege și aplica concepte generale; • a deprinde și aplica noi abilități fără a avea în mod frecvent posibilitatea de a le repeta; • a reține informații complexe fără posibilitatea repetării acestora; • a înțelege pe deplin informațiile transmise verbal; • a își comunica ideile clar și eficient; • a crede că pot învăța; • a avea încredere să înceapă și să desfășoare sarcini; • a se concentra asupra unor sarcini pentru perioade extinse; • a lucra în grupuri.

Considerând școala ca principala instanță de socializare a copilului cu CES - aici menționez că majoritatea elevilor din școală sunt abandonați de ambii părinți, trăind în casele de tip familial din Zalău și împrejurimi; iar alții fac parte din familii dezorganizate sau de etnie romă, (familia fiind considerată prima instanță de socializare a copilului care crește în sânul ei), integrarea școlară reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanță fundamentală în facilitarea integrării ulterioare în viața comunitară prin formarea unor conduite și atitudini, a unor aptitudini și capacități favorabile acestui proces.

Consider că, fiecare elev este unic și are valoarea sa, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învățare școlară. Fiecare copil prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizată. Copiii cu deficiențe au și ei aceleași trebuințe în creștere și dezvoltare. Acești copii au în același timp și anumite necesități particulare, individualizate. Ei sunt diferiți din punct de vedere al temperamentului, motivațiilor, capacității chiar dacă prezintă același tip de deficiențe.

Integrarea urmărește valorificarea la maximum a disponibilităților subiectului deficient și antrenarea în mod compensatoriu a palierelor psiho-fizice, care nu sunt afectate în așa fel încât să preia activitatea funcțiilor deficitare și să permită însușirea de abilități care să înlesnească integrarea eficientă în comunitatea normală. Prin integrare se realizează și o pregătire psihologică a copilului, care să contribuie la crearea unor stări efectiv emoționale corespunzătoare în care confortul psihic este menținut de satisfacțiile în raport cu activitățile desfășurate. Raportul relației socializare, integrare, incluziune are în vedere implicațiile practice, teoretice ce privesc evoluția sistemului de organizare a educației speciale și a pregătirii copiilor pentru integrarea și incluziunile în activitățile profesionale și în colectivitățile sociale.

Există diferite forme de integrare a elevilor cu CES în activitatea didactică, integrarea care presupune construirea unei relații de colaborare emoțional-educatională:

- integrarea parțială, presupune ca elevii cu CES să desfășoare doar o parte din timpul lor în școală, participând direct doar la anumite discipline, acolo unde pot face față;
- integrarea totală, unde elevii cu CES petrec tot timpul în cadrul organizat, în instituția de învățământ acolo unde sunt înscriși la începutul anului școlar. Parcurgerea programului educațional nu exclude participarea la ședințele terapeutice, desfășurate în spații speciale, destinate acestui scop;
- forme de integrare ocazională ce presupune participarea în comun la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, spectacole, unde reușesc să stabilească relații cu ceilalți membri ai grupului.

Crearea unui climat favorabil în colectivele de elevi de unde fac ei parte contribuie la dezvoltarea motivației pentru învățare. Este bine să se învețe cu ceilalți copii, și nu separat de ei. Cultura psihopedagogică a cadrului didactic se compune din cunoștințe de psihologie, pedagogie, metodică, dintr-un ansamblu de deprinderi și priceperi practice solicitate de desfășurarea acțiunii practice.

Parcurgând și depășind toate aceste etape, profesorul își desfășoară activitatea spre a-l determina pe elevul cu CES să se integreze în societate, „să învețe, să învețe”, pe cât este posibil și să-l ajute să depășească conștientizarea propriilor drame.

Profesorul de religie trebuie să dovedească creativitate în conceperea unor materiale auxiliare care să favorizeze o evoluție favorabilă a copilului cu cerințe educative speciale, să dezvolte abilități de a constitui un portofoliu individual de intervenție personalizată conform particularităților psiho-individuale ale copiilor integrați.

Bibliografie

1. Alois Gherguț - *Psihologia persoanelor cu cerințe speciale*, Editura Polirom, Iași, 2006
2. Carmen Crețu - *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași, 1999
3. *Ghid de predare - învățare pentru copii cu C.E.S.*, UNICEF și Asociația Reninco, București, 2000

DIZABILITATEA INTELECTUALĂ - PREDAREA PE MAI MULTE NIVELURI

Prof. educator Iancău Ioana – Cristiana

Este o abordare modernă; dacă formele tradiționale de predare vizau „predarea în funcție de nivelul mediu al clasei”, această nouă abordare pornește de la premisa că elevii se află la niveluri diferite ale abilităților și cunoștințelor, iar aceste niveluri stau la baza structurării demersului instructiv-educativ.

Predarea la clasa în care sunt incluși elevii cu dizabilități intelectuale presupune realizarea unor modificări ale demersului instructiv-educativ, evitându-se cât de mult posibil separarea copiilor cu dizabilități cognitive în cadrul clasei (prin alocarea de sarcini separate numai acestora, în paralel cu restul clasei). Procedând astfel, crește accesul individualizat al tuturor elevilor la curriculum.

După Mastropieri și Scruggs (2004, p.80) este necesar:

- Să se stabilească ordinea obiectivelor și prioritatea care se acordă unora dintre acestea.
- Să se adapteze materialele în funcție de nevoile elevilor, spre exemplu reducând mărimea unui text de citit sau de scris, simplificând structura fișelor de lucru și a modului de completare a acestora etc.
- Să se modifice modul de predare, folosindu-se cuvinte simple, în prezentări facil organizate, care să conțină exemple concrete și semnificative din viața de zi cu zi a copilului.
- Să se adapteze modul de evaluare a elevului, folosind, spre exemplu, portofoliul.
- Să se includă în curriculum activități pentru formarea deprinderilor de viață cotidiană (abilități de autoîngrijire, de comunicare, abilități sociale etc).

În procesul predării este necesar să se stabilească care sunt *cele mai importante concept și abilități* pe care este de drept să le stăpânească elevul, deoarece nu toate conținuturile și abilitățile au o importanță egală pentru acesta.

Selectarea *materialelor didactice* adecvate nevoilor fiecărui elev constituie un aspect important al predării în clasele inclusive deoarece permite instruirea individualizată. Prin urmare, materialele pot fi adaptate unor niveluri diferite de învățare, include jocuri, material video și softuri educaționale, diagrame, cărți înregistrate etc. care pot fi abordate prin diferite canale senzoriale și permit monitorizarea progresului elevului (Olson și Platt, 1996). Spre exemplu, când alegeți o carte pentru elevi, urmăriți dacă este simplu organizată, paragrafele sunt evidențiate, conceptele noi sunt introduse pe rând, unul câte unul, dacă oferă posibilități variate pentru a consolida sau verifica cunoștințele, iar vocabularul acesteia este accesibil.

Materialele trebuie să fie potrivite vârstei elevului, să-i stârnească interesul, să fie estetice și cu referire directă la viața cotidiană (spre exemplu, la o oră de citire se pot folosi diferite tipuri de meniuri pentru restaurant, formule tipizate etc.).

Sarcinile didactice clar formulate sporesc posibilitățile de înțelegere a acestora de către toți elevii. Dimpotrivă, dacă sunt spuse prea rapid sau folosind un limbaj academic, elevii își pierd atenția și „se pierd” în conținut. Cadrul didactic poate să ofere exemple de sarcini completate care să faciliteze efectuarea lor și să menționeze timpul alocat. Este de dorit ca el să se asigure că elevii înțeleg scopul pentru care rezolvă

respectivă sarcini și modul în care are loc acest proces. Pressley și Woloshyn (1995, *apud* Lawrence-Brown, 2004) prezintă o strategie de rezolvare a problemelor de matematică ce presupune parcurgerea pas cu pas a procesului decizional:

- Descrie problema cu propriile cuvinte.
- Decide dacă sunt șanse ca răspunsul tău să fie cel pe care îl bănuiești.
- Reprezintă problema concret (spre exemplu, folosind obiecte concrete).
- Scrie problema și răspunsul.
- Verifică răspunsul.
- Autoevaluează-te.

În efectuarea sarcinilor, elevul este invitat să realizeze conexiuni cu experiențele de învățare și cunoștințele anterioare. Pe parcurs, cadrul didactic intervine din ce în ce mai puțin, lăsându-I elevului posibilitatea să-și formeze deprinderi de muncă independentă. Acest aspect poate fi atins și prin oferirea de materiale didactice și prin implicarea elevului în activități de grup sau în pereche.

Bibliografie

1. American Psychiatric Association (2013) - *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-DSM 5(ed. a V-a)*, Washington DC: American Psychiatric Publishing.
2. Black, M.M., Matula, K (2000) - *Essentials of Bayley Scales of Infant Development-II Assessment*. New York: Wiley.
3. Borkowski, J.G., Carothers, S.S., Howard, K., Schatz, J., Farris, J.R.(2007) - *Intellectual Assessment and Intellectual Disability*. În: J.W. Jacobson, J.A. Mulick, J. Rojahn (eds), *Handbook of Intellectual and Developmental Disabilities*. New York: Springer ScienceBusiness Medi

PRACTICI ÎN VEDEREA INTEGRĂRII SOCIO-PROFESIONALE A ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. educator Timoc Rusandra

Prof. maistru-instructor confecții Pop Onorica

Prof. psihopedagogie specială Becea Alexandra

Prof. de religie Ciocmărean Ioan

Integrarea socio-profesională a elevilor cu dizabilități constituie un proces complex, de lungă durată și nu ușor de realizat în cazul acestora, aceștia constituind un grup vulnerabil din multe aspecte. Este un demers care implică munca în echipă și parteneriatul activ între toți factorii implicați – elevi, profesori din școală, specialiști în psihologie, asistență socială, personalul de îngrijire și educație în cazul tinerilor din centre de plasament, părinți, autorități, instituții publice, angajatori, organizații non-guvernamentale și nu în ultimul rând orice membru al societății. Ceea ce este indispensabil în întreg procesul de învățământ atunci când vorbim despre clasele profesionale este relația dintre școală și agenții economici.

În cadrul școlii noastre, instruirea practică a elevilor din clasele de învățământ profesional, reprezintă o parte componentă a procesului educațional cu scopul de a insufla elevilor cu dizabilități cunoștințe teoretice și a le forma deprinderi practice în instruirea de specialitate. Este nevoie de multă măiestrie din partea noastră, ca dascăli, pentru a îmbina armonios teoria cu practica în vederea implementării, consolidării cunoștințelor în domeniul confecțiilor de produse textile.

Nevoia de integrare socio-profesională a tinerilor cu dizabilități din școala noastră, ne preocupă permanent iar în vederea satisfacerii acesteia oferim fiecărui elev oportunitatea de a se pregăti în această meserie, prin însușirea cunoștințelor și deprinderilor necesare, prin folosirea unui curriculum și a unor metode specifice, adaptate nevoilor și potențialului fiecăruia. Obiectivul nostru este acela de a oferi elevilor cu dizabilități un potențial maxim favorabil unei integrări cu succes în mediul social și profesional.

Instruirea practică a elevilor se desfășoară în ateliere specifice meseriei pentru care ei se pregătesc, și anume, *confecționer îmbrăcăminte*. Fiecare elev are șansa să învețe meseria sub atenta supraveghere și dirijare a profesorului de specialitate.

Elevii sunt învățați noțiuni specifice acestui domeniu cum ar fi cele privind materialele textile pentru îmbrăcăminte și chiar dacă la început ei intră oarecum timizi în tainele tehnologiei cusăturilor, ajung să și le însușească. În cadrul procesului de producție, în vederea confecționării îmbrăcăminte, ei sunt învățați să folosească mașini de cusut, aparate de călcat manual a semifabricatelor și produselor finite. De asemenea, în cadrul orelor de instruire practică ei învață fazele de fabricație ce compun procesul tehnologic a produselor de confecții, faze ce includ diverse operații și lucrări specifice, elemente de design vestimentar.

Împreună cu profesorii diriginți, în cadrul orelor de consiliere ei sunt informați în vederea cunoașterii unor informații corecte și suficiente despre profesie precum și avantajele profesionale ale acesteia. Îmbinând utilul cu plăcutul, elevii din clasele de învățământ profesional ai școlii noastre au participat la activități de socializare sub forma unor vizite la agenți economici din zonă, producători din domeniul îmbrăcăminte-încălțăminte.

În cadrul atelierului școlii au fost realizate diferite produse fie pentru a fi expuse, fie pentru uz intern. Între cele din urmă, amintim draperiile pentru sălile de clase dar și fustițele purtate cu drag de către echipa de dans a școlii în diferite spectacole și concursuri.

III. INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

ABORDAREA DIFICULTĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE DIN PERSPECTIVA EDUCAȚIEI INCLUZIVE

Prof. de sprijin Bene Floriana-Maria

Copiii cu dificultăți de învățare au nevoie de organizarea învățării în funcție de cerințele lor educative. Acest tip de problemă cere educatorilor și profesorilor în primul rând următoarele acțiuni complexe care se referă la întreaga clasă, deci la toți copiii:

- cunoașterea copiilor, a particularităților lor și a diferențelor dintre ei;
- individualizarea învățării;
- folosirea strategiilor flexibile și deschise;
- amenajarea corespunzătoare a mediului educațional (ambientului) în așa fel încât el să devină factor de intervenție în învățare și în remediarea problemelor de învățare;
- valorizarea relațiilor sociale de la nivelul clasei și al școlii în favoarea procesului de învățare și promovarea învățării prin cooperare și a parteneriatului educațional.

Principala cerință față de învățare este individualizarea metodelor folosite pentru copiii cu dificultăți de învățare. Este necesar ca profesorii să cunoască și să poată folosi o serie de strategii didactice cu care să identifice și să sprijine rezolvarea dificultăților de învățare în clasă. În acest caz este de dorit ca dascălul clasei să respecte următoarele cerințe:

- să cunoască bine dificultățile de învățare a fiecărui elev, modul lor de manifestare și domeniul în care apar;
- să se asigure că elevii aflați în situație dificilă au achiziționate aptitudinile prealabile;
- să adapteze materialul didactic folosit la fiecare temă;
- să procure material de sprijin atunci când este nevoie;
- să-și rezerve un timp necesar în fiecare oră pentru a evalua eficacitatea activităților de învățare și de predare.

În aceste condiții este evidențiată grija învățătorului/profesorului pentru organizarea unor situații de învățare la care să participe toți elevii, inclusiv cei cu dificultăți. Se pune problema realizării unui mediu de învățare stimulat și adecvat pentru toți copiii și deci și pentru cei care primesc o intervenție suplimentară și specializată în afara clasei. Sintetizând caracteristicile strategiilor incluzive ale învățării, putem spune că ele valorizează fiecare elev și dau profesorului libertatea de a înțelege complexitatea și diversitatea soluțiilor didactice prin imagini pozitive despre orice copil și despre sine. Unul dintre drepturile fundamentale ale copilului este acela de a fi susținut în valorificarea maximală a propriilor capacități, ceea ce reprezintă criteriul șanselor egale în educație și care nu poate fi realizat decât în condițiile unei abordări diferențiate, nu

izolate sau segregate. Cerințele educative speciale se raportează la sprijinul necesar acordat copilului, pentru a putea depăși dificultățile cu care se confruntă și care reprezintă obstacole în procesul adaptării sociale.

Bibliografie

1. Mara, D. (2009) - *Strategii didactice în educația incluzivă, ediția a II-a*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Gherguț, A. (2001) - *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrate*, Iași, Editura Polirom.
3. Popovici, D. V. (1999) - *Elemente de psihopedagogia integrării*, București, Editura Pro Humanitate.
4. Preda, V. (coord.) (2000) - *Orientări teoretico – praxiologice în educația specială*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
5. Ungureanu, D. (2000) - *Educația integrată și școala incluzivă*, Timișoara, Editura de Vest.
6. Vărășmaș, T. (2001) - *Învățământul integrat și/sau incluziv*

FORME DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI DIDACTIC ÎN CONDIȚIILE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DE TIP INCLUZIV

Prof. psihopedagogie specială Florentina Moșneag

Abordarea unor strategii de succes în activitățile didactice destinate elevilor cu dizabilități, cu dificultăți de învățare sau de adaptare școlară presupune parcurgerea următoarelor etape: a) cunoașterea și evidențierea evoluției în procesul de învățare a fiecărui elev, folosind un sistem longitudinal de înregistrare a randamentului școlar; identificarea elevilor ce întâmpină dificultăți sau care nu reușesc să facă față exigențelor programului educativ în școală; diagnosticarea elevilor cu dizabilități sau cu dificultăți de învățare (de ce natură sunt dificultățile, care sunt disciplinele unde apar aceste dificultăți, nivelul de interes, lacunele în cunoștințe etc.); proiectarea unui curriculum diferențiat și personalizat, în funcție de situațiile și problemele identificate; desfășurarea unui proces didactic activ, formativ, cu accent pe situațiile motivaționale favorabile învățării și pe evaluarea formativă; colaborarea cu specialiștii din cadrul serviciilor de sprijin, consiliere școlară și antrenarea familiei.

Organizarea activităților didactice, inclusiv cele din domeniul terapiei educaționale, se bazează pe un proces de proiectare didactică ce se realizează în mai multe etape și cuprinde mai multe niveluri de proiectare.

În activitățile cu elevii care prezintă în special dizabilități mentale/intelectuale, proiectarea globală și eșalonată trebuie să aibă un caracter mult mai flexibil, având în vedere că se realizează și în funcție de diagnosticul și prognosticul evoluției acestora pe termen scurt și pe termen lung; în același timp, proiectarea activităților didactice pentru această categorie de elevi prezintă un grad de relativitate mai mare, existând posibilitatea revizuirii proiectării inițiale în funcție de ritmul recuperării și de gradul de asimilare a cunoștințelor și deprinderilor, evaluate după o anumită perioadă de timp.

Procesul integrării școlare a copiilor cu CES presupune elaborarea și aplicarea unui plan de intervenție individualizat, centrat pe folosirea unor modalități eficiente de adaptare a curriculumului și pe diversificarea ofertelor de învățare în cadrul lecțiilor. În acest scop, principalele strategii care ar putea fi folosite pentru proiectarea unui curriculum din învățământul integrat se referă la: selectarea unor conținuturi din curriculumul general, care pot fi înțelese și însușite de copiii cu CES, și renunțarea la alte conținuturi cu un grad ridicat de complexitate; accesibilizarea întregului conținut printr-un proces de simplificare, astfel încât să fie înțeles și însușit de elevii cu CES; diversificarea componentelor curriculumului general prin introducerea elevilor cu CES într-o varietate de activități individuale, compensatorii, terapeutice, destinate recuperării acestora, precum și asigurarea participării lor în mod eficient la activitățile desfășurate în învățământul obișnuit.

În cazul elevilor cu deficiențe senzoriale sau fizice, considerați ca fiind normal dezvoltați din punctul de vedere al potențialului intelectual, adaptarea curriculară se realizează prin extensiune, adică în curriculumul comun tuturor categoriilor de elevi sunt introduse o serie de activități suplimentare specifice,

care vizează cu precădere anumite aspecte legate de demutizare, însușirea unor limbaje specifice, orientare spațială, activități de socializare și integrare în comunitate, activități practice focalizate pe o pregătire profesională adecvată tipului de deficiență.

Într-o școală incluzivă, prin curriculum se înțelege – în sens foarte larg- totalitatea oportunităților pe care școala, împreună cu comunitatea le au de oferit; altfel spus, școala incluzivă își asumă angajamentul să asigure prin acest tip de curriculum promovarea dezvoltării personale optime pentru fiecare elev în parte, indiferent de dizabilitate, gen, orientare sexuală, etnie, mediu cultural sau lingvistic.

În condițiile elaborării unui program de intervenție individualizat (a unui curriculum individualizat) pentru elevii care prezintă anumite tipuri de dizabilități este necesară respectarea unor cerințe fundamentale referitoare la: evaluarea și/sau reevaluarea copilului din punct de vedere medical, psihologic, pedagogic și social; stabilirea obiectivelor programului pe termen scurt, mediu și lung, diferențiat pe domeniile implicate în procesul recuperării și educării; elaborarea activităților și stabilirea metodelor, mijloacelor și procedeelelor specifice; alcătuirea echipelor interdisciplinare și identificarea instituțiilor ce pot oferi servicii terapeutice, educaționale și de asistență; stabilirea unor căi eficiente de cooperare și implicare a familiei copilului deficient în susținerea programului individual de recuperare.

Activitățile didactice pe grupe mici de elevi, în cadrul lecțiilor, constituie una dintre modalitățile menite să realizeze o tratare adecvată a fiecărui elev în parte, prin aplicarea unor metode de lucru specifice învățământului individualizat și, în general adaptarea procesului instructiv-educativ la particularitățile elevilor.

Trebuie menționat faptul că activitatea diferențiată pe grupe temporare de lucru a elevilor permite lucrul în echipă al profesorilor cu includerea în această echipă și a profesorului de sprijin, specializat în activitățile cu elevii integrați în clasa respectivă, și care în anumite momente ale lecției, va interveni pentru susținerea acestor elevi.

Parteneriatul în predare este util mai ales atunci când se urmăresc obiective legate de integrarea socio-școlară a copilului cu CES în grupul clasei, respectiv valorizarea lui în activitățile nonacademice. Modul în care cadrul didactic formulează întrebările astfel încât răspunsurile să fie accesibile și copilului integrat, permite atragerea și participarea activă a copilului la activitatea didactică și evită riscul de a-i descuraja pe elevii ce nu au suficientă încredere în sine.

Se recomandă ca după fiecare activitate desfășurată în parteneriat echipa de cadre didactice să analizeze activitatea la clasă, respectiv modul de alegere/formare a grupurilor de elevi, modul în care a fost planificată activitatea, mecanismele de sprijin integrate în planul de lecție pentru a-i ajuta pe cei care au dificultăți de învățare. În cazul în care cadrul didactic al clasei desfășoară o activitate în parteneriat cu un profesor de sprijin, acesta din urmă acordă sprijin și în cazul activităților care urmăresc achiziții academice (cu precădere matematică și științe ale naturii, limbă și comunicare), periodic sau atunci când prezența sa este necesară. Sprijinul acordat de acesta se realizează pe baza unui program de educație personalizat și a programei școlare adaptate.

Bibliografie:

1. *PSIHOPEDAGOGIA PERSOANELOR CU CERINȚE SPECIALE – Strategii diferențiate și incluzive în educație* – Alois Gherguț, editura Polirom, 2006
2. *GHID PENTRU CADRE DIDACTICE DE SPRIJIN* - Ecaterina Vrăsmaș, Simona Nicolae Viorica Oprea, Traian Vrăsmaș, editura Vanemonde, 2005

IV. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

EDUCAȚIA EXTRACURRICULARĂ - CONTACT CU SOCIETATEA

Prof. psihopedagogie specială Becea Alexandra

Educația extracurriculară, realizată dincolo de procesul de învățământ, își are un rol și un loc bine stabilit în formarea personalității elevilor în general, dar mai cu seamă a celor cu cerințe educative speciale (CES). Educația prin activitățile extracurriculare nu urmărește doar identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii, ci reprezintă o ocazie permanentă ca aceștia să stabilească un contact sistematic cu societatea. Astfel, începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului „din afara școlii” al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Principiul de bază, pe care UNESCO consideră că trebuie respectat în orientarea politicilor educaționale, este acela al integrării în colectivitate a persoanelor cu CES prin găsirea unor soluții optime, atât educaționale cât și din alte domenii. În acest mod se vor evita segregările inutile și discriminările. Ținând cont de aceste principii și din dorința de a crea elevilor noștri un mediu optim de învățare, dar și de integrare socială, pe parcursul anului școlar 2018-2019 s-au organizat numeroase activități extracurriculare, implicând toți elevii școlii, indiferent de severitatea afecțiunilor lor, în funcție de specificul activităților desfășurate.

Un exemplu la îndemână îl reprezintă faptul că elevii claselor profesionale, dar și o parte din elevii claselor care urmează să treacă în curând la nivelul învățământului liceal profesional, au vizitat și au fost vizitați în acest an școlar de către agenți economici importanți din zonă, pentru a-și putea forma o imagine mai clară a meseriei pentru care se pregătesc.

Deoarece profilul profesional pe care școala îl oferă elevilor de liceu este de confecționare a produselor textile și de pielărie, agenții economici vizați au fost fabrica de confecții textile, *Samtex* din Jibou și fabrica de încălțăminte din piele *Ara*, din Șimleu Silvaniei.

În Jibou, la fabrica de croitorie, elevii au fost invitați să viziteze toate secțiile fabricii, putând asista la toate procesele necesare pentru a obține un produs textil finit. Astfel, personal calificat al fiecărei secții le-a prezentat elevilor locul de depozitare al baloților de material textil, secția- produsele - tehnologia prin care se vopsesc materialele textile, asistând și la procesul de vopsire în sine, secția de croire a materialelor după

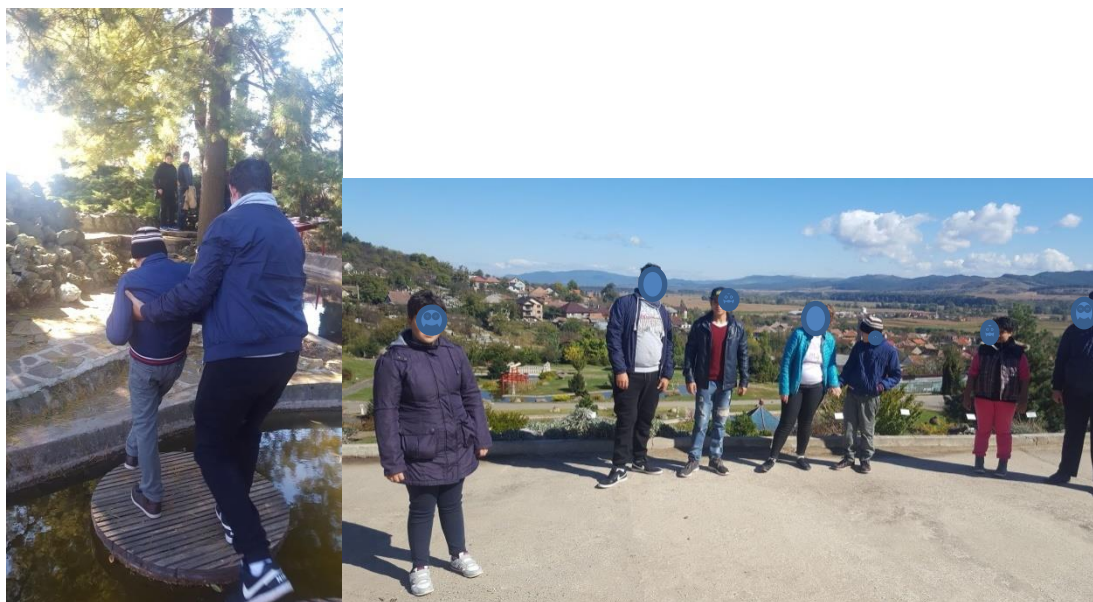
diferite tipare și cu diferite mașinării, secția de croitorie, cu mașinile de cusut dar și mașinile de surfilat, de brodat, etc.

La plecare, cadrele didactice au primit materiale textile și ațe, pentru a putea fi utilizate ca materiale de lucru în instruirea elevilor în atelierul de croitorie al școlii.

După activitatea de la Samtex, elevii au vizitat **Grădina Botanică „Vasile Fati”**, din oraș, unde au văzut diferite specii de plante din diverse părți ale lumii, specii diverse de pești, de animale (căprioare, porci mistreți, etc), de păsări (păuni, papagali, etc.) dar au și socializat în parcul de joacă al Grădinii Botanice.

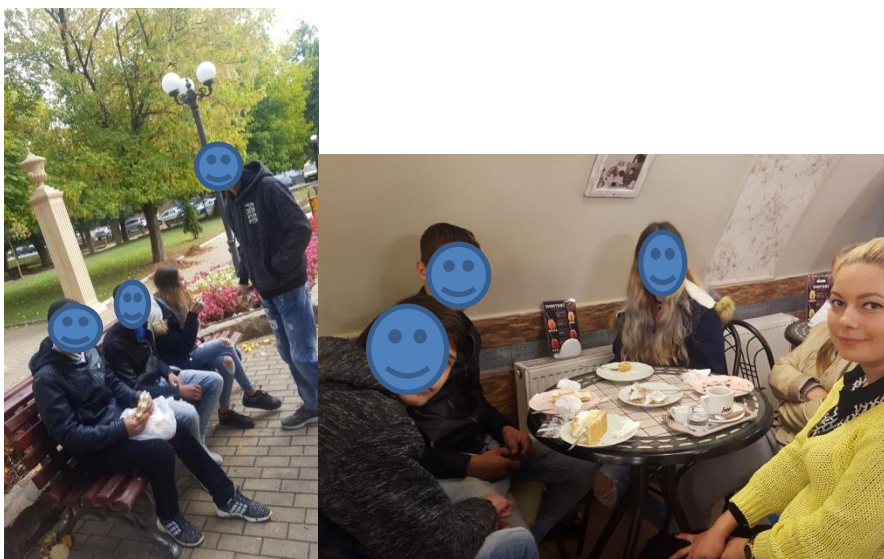
În Șimleu Silvaniei, la fabrica de încălțăminte, elevii au putut asista, din nou, la toate procesele prin care trece un papuc până ajunge la forma finală. Au putut observa procesele tehnologice, mașinile și matrițele, materialele de lucru, etc., dar cel mai important, au putut să vadă ce presupune munca fiecărui angajat, în funcție de secție.

La finalul activității, ghidul care a prezentat fabrica, a discutat cu elevii, informându-i că elevi din școala specială, cu calificarea lor, au fost angajați la această fabrică și că se vor face în continuare angajări, stimulând astfel elevii.

Vizita la agenții economici a ajutat elevii să își formeze o imagine clară despre ceea ce presupune meseria pe care urmează să o practice, văzând ce presupune efectiv munca într-o fabrică de croitorie, respectiv o fabrică de confecționare încălțăminte din piele, dar au avut ocazia să întâlnească și mașinării pe care nu le au în atelierul de croitorie al școlii.

După vizita la Ara, elevii au fost invitați la cofetărie, după care au avut timp să se plimbe și în parcul din oraș unde au socializat.

La începutul anului școlar, respectiv în 2018, cu ocazia sărbătoririi centenarului, majoritatea elevilor au ieșit pe platoul orașului împreună cu profesorii/diriginții, pentru a vizita *Caravana Centenarului*. În interiorul caravanei, li s-au prezentat fragmente de istorie și au descoperit semnificația centenarului.

Bibliografie:

<https://www.scribd.com/doc/190252918/Locul-%C5%9Fi-rolul-activit%C4%83%C5%A3ilor-extracurriculare-in-educa%C5%A3ia-copiilor>

<https://www.scribd.com/doc/20845952/PSIHOPEDAGOGIA-INTEGR%C4%82RII>

NE JUCĂM CU OGLINDA!

Prof. psihopedagogie specială Papp Eموke

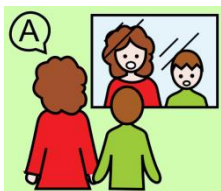

Jocul este principala activitate specifică copilăriei, iar în cazul copiilor cu C.E.S. fiind de multe ori singura posibilitate de a relaționa și comunica. Dintre caracteristicile jocurilor, M. Epuran (2004) le subliniază pe cele mai importante: activitate naturală, liberă, spontană, atractivă, activitate totală, dezinteresată, activitate recreativă și compensatorie.

Școala este de asemenea un mediu important de socializare. Jocul de rol dezamorsează tensiunile, dezvoltă spontaneitatea, cunoașterea de sine, formarea unor abilități noi. Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-și exprime propriile capacități. Astfel copilul capătă prin joc informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp.

Folosirea oglinzii este o metodă de reflectare (însă nu și de imitare a mișcărilor celorlalți) ce furnizează un mod de înțelegere a experiențelor unui copil. Această metodă nu oferă doar informații importante despre copil, altfel nedescoperite, ci, de asemenea, transmite copilului mesajul că este văzut și acceptat așa cum este, mută atenția copilului de la stimulii interni la cei din mediu, care mai apoi va duce la creșterea interacțiunilor umane. În timpul jocului, dați instrucțiuni scurte și clare, ușor de înțeles. Simplificați instrucțiunile și explicațiile și asigurați-vă că, copilul le-a înțeles, repetându-le dacă este nevoie. Scrieți sarcina pe tablă sau pe hârtie pentru a încuraja copilul să ceară ajutorul oricând are nevoie. Dacă explicați detaliat ordinea activităților pentru realizarea sarcinii, copilul va putea să-și ducă sarcina la bun sfârșit chiar singur. Recapitulând sarcina și explicând detaliat rezultatul împreună cu el, după ce și-a terminat sarcina, îi veți demonstra că sunteți foarte interesat de eforturile lui. Aceste tehnici pot ajuta copilul să evite sentimentul de eșec. Odată cu reflectarea în oglindă vor avea loc și contactul vizual, atingerea, vocalizarea, acțiuni ritmice, muzica, diferite modalități de sprijin și o varietate de activități senzorio-motorii; toate acestea contribuind la construirea unei relaționări și, de asemenea, la schema corporală.

Terapia la copiii cu nevoi speciale implică conștientizarea senzorială, conștientizarea părților corpului, dinamica mișcării, și eventual, mișcări mai expresive. Recomandabil este ca aceste activități de joc cu ajutorul tehnicii oglinzii să fie desfășurate într-un cabinet special amenajat cu oglinzi de diferite mărimi.

EXEMPLE DE JOCURI

Numele jocului	Obiectivele	Materiale necesare	Desfășurarea jocului
Stări sufletești	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea unei stări sufletești pozitive - conștientizarea propriului corp 	Oglindă (pentru fiecare elev în parte)	Uită-te în oglindă, cu o expresie facială tristă, apoi schimbă-ți rapid expresia într-una fericită. Spune cu o voce înaltă - „Par fericit!” (doar pentru emoții pozitive, pentru cele negative se face liniște). Încercați alte expresii specifice ca: emoționat, surprins, supărat, bucuros, furios, îndrăgostit, etc. Elevii vor fi fascinați de modificările faciale.
Eu sunt tu!	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea relațiilor interpersonale pozitive - dezvoltarea autocunoașterii 	x	Doi elevi stau față în față. Unul dintre elevi va lua poziția oglinzii, iar celălalt elev se va uita în „oglinză” și va executa mișcări faciale sau mișcări ale diferitelor segmente de corp, ce vor fi imitate de către elevul ce a luat poziția oglinzii.
Oglindă, oglinjoară!	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea autocunoașterii - dezvoltarea mușchilor expresivi și cunoașterea valorică (valori ca bine sau rău, urât sau frumos) a acestora 	Oglindă	Fiecare elev își va privi în oglindă propriul chip. Acesta va executa mișcări faciale succesive (ca de ex. supărat, vesel, rânjat, fericit, entuziasmat, dezamăgit, etc.), timp de 30 de secunde. Se repetă de 5 ori. Elevul va identifica expresia facială caracteristică unui om frumos sau după caz un om urât. Elevii pot primi ca ajutor cartonașe cu diferite sentimente.
Nu clipi!	<ul style="list-style-type: none"> - cultivarea voinței și concentrarea atenției - cunoașterea ochiului ca organ de simț 	Oglindă	Elevul se așează în fața oglinzii, se va concentra asupra propriilor pupile și va încerca să nu clipească, timp de 30 de secunde sau la alegerea elevului (cât timp hotărăște acesta). Păstrarea dreaptă a coloanei vertebrale este importantă.
Citirea	- dezvoltarea	Oglindă	O planșă ce conține o listă cu diferite cuvinte.

<i>inversă</i>	capacității de a recunoaște literele indiferent de poziția acestora - cultivarea orientării spațiale		Planșa va fi așezată sub oglindă astfel încât, cuvintele reflectate să poată fi citite de către elev. Ex. cos se va citi soc etc. Se poate apela și la o tablă cu numere etc.
<i>Să aburim oglinda!</i>	- cunoașterea caracteristicilor temperaturii variabile (cald, rece) - cunoașterea caracteristicilor organelor de simț (gura)	Oglindă	Elevul va sufla în oglindă expirând aer cald pentru a aburi oglinda. Buzele se țin în poziție între deschisă pentru a ieși aer cald și pronunță silaba ha,ha,ha de vreo 5 ori minim. Pentru a elimina pe gură aer rece buzele se țin în poziția sărutului (în formă de o) și pronunță silaba pîf, pîf.
<i>Autoportret!</i>	- cunoașterea schemei corporale - cultivarea spiritului de observație și a autoevaluării fizice	Water marker, oglindă de mărimea capului	Elevul se va privi în oglindă. Va închide ochiul stâng (recomandat) și va urmări în oglindă, trasând cu water marker-ul conturul feței, precum și a liniilor părților capului său (ochi, gură, sprâncene, păr).

Bibliografie

<https://www.totuldespreame.ro/copilul-tau/sanatate/sfaturi-de-la-logoped-cum-se-lucreaza-la-cabinet-si-acasa-cu-un-copil-cu-probleme-de-vorbire>

<https://books.google.ro/books?id=cT2TDwAAQBAJ&pg>

http://www.edushop.ro/menu_center.php?menu

MEMORIA DE LUCRU ȘI TULBURĂRILE DE ÎNVĂȚARE

- ABORDĂRI TEORETICE ȘI PRACTICE

Prof. de sprijin Lucza Eszter – Orsolya

Prof. logoped Kósa Andrea, CJRAE Sălaj

Cercetările recente au arătat că memoria de lucru și tulburările specifice de învățare (TSI) sunt în strânsă legătură, deși relația lor reciprocă nu este cunoscută pe deplin. Memoria de lucru este abilitatea noastră de a stoca temporar informații în timp ce creierul nostru este ocupat cu o altă sarcină. Din punct de vedere a procesării informației memoria de lucru are trei etape: codificare, depozitare, preluare sau rechemare. Codificarea sau înregistrarea permite primirea, prelucrarea și combinarea informațiilor primite. În această etapă este foarte important să ne concentrăm la informații, deoarece memoria de scurtă durată va înregistra numai acele informații care au atras atenția noastră. Depozitarea permite crearea unor înregistrări permanente a informațiilor codate (*Atkinson, 2005*). Vorbim despre memoria de lucru atunci când lângă depozitarea informațiilor este nevoie și de manipularea acestora (*Engle, Kane és Tuholski, 1999*). Folosim memoria noastră de lucru pentru a învăța limbi, a rezolva probleme și nenumărate alte sarcini.

Capacitatea memoriei de lucru este limitată. În general putem reține șapte itemi ± 2 . (*Atkinson, 2005*). Capacitatea memoriei de lucru scade în funcție de creșterea informațiilor (*Baddeley, 2003*).

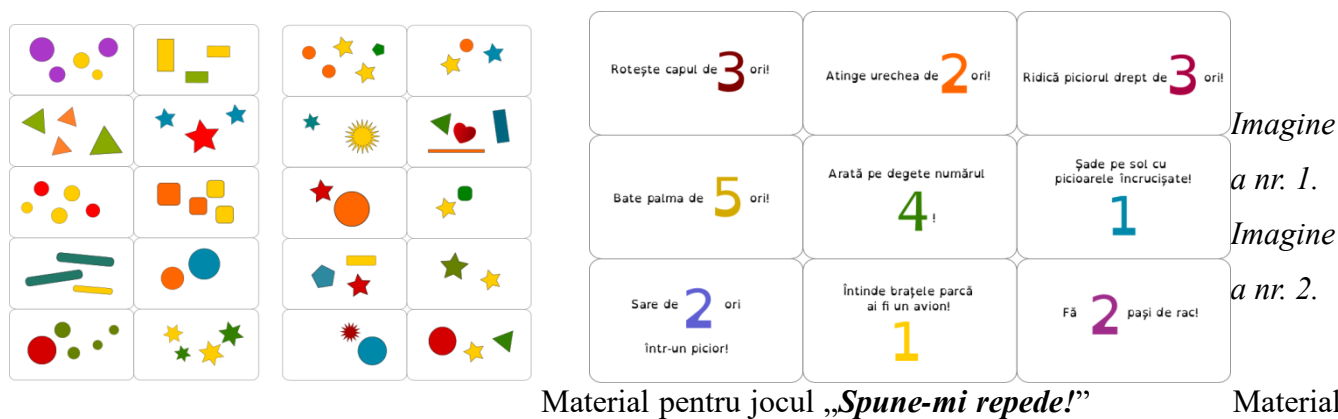
Studiile (de ex. *Swanson și Berninger, 1996; Swanson și Alexander, 1997*) au constatat că elevii cu TSI prezintă performanțe scăzute ale memoriei de lucru, mai ales ale memoriei fonologice și executive. Când acești elevi ar trebui să proceseze informațiile și să păstreze instrucțiunile verbale (o situație tipică în clasă), mențin un singur element, în timp ce persoanele fără TSI pot acoperi deodată trei unități de informații (*Henry, 2001*), ceea ce conferă elevilor cu dificultăți un dezavantaj semnificativ (*Dehn, 2008*). Capacitatea noastră de memorie de lucru este limitată, iar pentru elevii care au deficit de memorie de lucru, pierderea informațiilor stocate aici poate fi un obstacol uriaș în calea învățării. La citirea unui text acești elevi uită ce au citit la începutul paragrafului, nu rețin mai mulți pași de lucru, le este greu să asculte cuvintele cheie rostite de învățător și paralel să execute exercițiile.

Pentru a avea succes școlar elevii au nevoie de funcționarea eficientă a capacității de a planifica, organiza și gestiona timpul în mod eficient, de a concentra pe o sarcină în mod intenționat, de a jongla simultan între mai multe sarcini, de a concentra atenția atunci când este necesar și de a lua decizii bazate pe experiențe. Iar memoria de lucru este o funcție asemănătoare „controlului de trafic aerian” al creierului nostru - ne ajută la filtrarea informațiilor, la focalizare, la prioritizare și la controlarea impulsurilor, astfel încât să putem stabili și atinge obiective specifice.

Îmbunătățirea memoriei de lucru

Pentru a ajuta elevii cu dificultăți de memorie de lucru au fost folosite două abordări. Prima strategie constă în folosirea unor tehnici pentru trainingul memoriei de lucru. Iar a doua abordare rezidă în crearea mediilor de învățare care reduc numărul informațiilor și paralel cu acest lucru diminuează efortul de procesare a acestor informații. În acest articol dorim să prezentăm câteva jocuri pentru formarea directă a memoriei de lucru cu scopul de a atenua dificultățile elevilor cu TSI.

„*Spune-mi repede!*” - plasăm cărțile de joc (*imaginea nr. 2.*) cu fața în jos pe masă. Ridicăm și întoarcem cartonașul de sus, sarcina copilului fiind să spună cât mai repede numărul obiectelor de pe carte fără a număra elementele. Întoarcem cartea înapoi și din memorie trebuie să spună câte obiecte a văzut în total și divizat ce culoare au avut obiectele și câte erau de un fel. (de ex. în total erau 5 cercuri, 3 roșii, 2 galbene; sau în total erau 4 figuri, 1 inimă roșie, 1 triunghi verde, 1 dreptunghi portocaliu, 1 dreptunghi albastru, etc.).

Material pentru jocul „*Spune-mi repede!*”

Material

pentru jocul „*Continuă șirul!*”

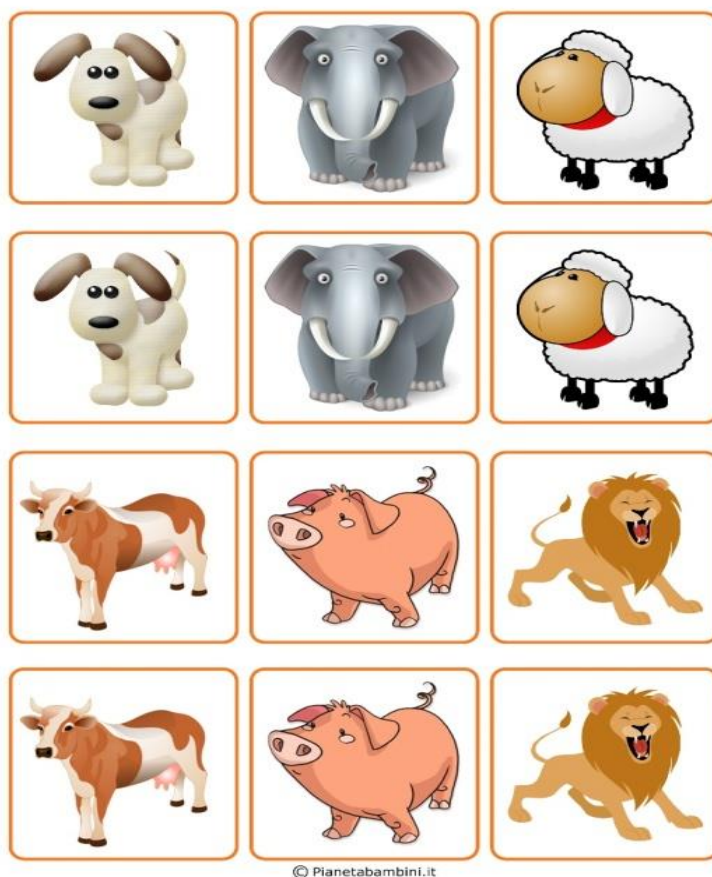
„*Numără de la ... până la ...!*” - pentru acest joc avem nevoie de o minge. Primul elev începe să numere de la 1 până la 20 în ordine crescătoare, aruncând mingea la colegul lui după fiecare număr rostit. Celălalt elev începe șirul de numere de la 20 în ordine descrescătoare. Cele două șiruri de numere (1→20 și 20→1) se duc paralel, fiecare elev trebuind să fie atent la continuarea șirului său dar și la șirul colegului. Putem îngreuna sarcina dacă începem numărătoarea de la alte numere (de ex. de la 34 în sus, și de la 43 în jos).

„*Continuă șirul!*” - Fiecare elev trage un cartonaș pe care sunt scrise câteva mișcări simple (*imaginea nr. 2.*). Primul elev imită mișcarea scrisă pe cartonaș, al doilea trebuie să o repete și să adauge pe a lui. La finalul șirului elevii primesc câteva întrebări distractive de distragerea atenției. La sfârșit fără ajutorul cartonașelor elevii trebuie să repete șirul și în ordinea inversă.

„*Bețișoare cu litere!*” - Pe bețișoare de lemn desenăm cifre sau litere (ex: A, C, M, O sau 1, 3, 6, 9). În funcție de capacitatea copilului alcătuim șiruri de litere/cifre din bețișoare. Lăsăm 2-3 secunde în fața copilului să memoreze, după care le amestecăm. Copilul va trebui să recompune șirul de bețișoare memorat.

„*Ce lipsește?*” - Pregătim diferite obiecte, jucării pe care le așezăm în fața copilului și îi spunem să rețină ceea ce vede. Apoi, fără să vadă copilul, vom ascunde unul dintre obiecte, iar el va trebui să identifice ce lipsește. O altă variantă a jocului poate fi memorarea ordinii obiectelor. Prima dată vom așeza 3 jucării în fața copilului într-o anumită ordine, lăsăm 2-3 secunde să memoreze, după care va închide ochii și vom schimba locul jucăriilor. Copilul va trebui să reordoneze jucăriile după modelul prezentat. Numărul obiectelor poate fi mărit în funcție de capacitatea copiilor.

„*Memory*” - Jocul Memory (*imaginea nr. 3*) este alcătuit din carduri cu imagini în pereche pe diferite categorii (ex.: animale, prințese, personaje din desene cunoscute, etc). Cărțile trebuie așezate cu fața în jos, iar copilul va trebui să-și caute perechea fiecăruia. Într-o tură va descoperi două cărți, unul după celălalt. Dacă sunt identice și alcătuiesc o pereche, cărțile descoperite vor fi păstrate de către jucătorul descoperitor. În cazul în care cărțile nu sunt la fel, va fi întors înapoi cu fața în jos, și jocul va fi continuat de următorul jucător. Câștigătorul va fi cel care reușește să formeze cele mai multe perechi.

Imagina nr. 3 - Jocul „Memory

Bibliografie

1. Atkinson, R. C. & Hilgard, E. (2005) - *Pszichológia*. Budapest: Osiris
2. Baddeley, A. (2003) - *Working memory: Looking back and looking forward*. Volume 4/ October. York: University of York.
3. Dehn, M. J. 2008. - *Working memory and academic learning*; Hoboken, NJ, Wiley.
4. Engle, R. W., Kane, M. J. és Tuholski, S. W. (1999). - *Individual differences in working memory capacity and what they tell us about controlled attention, general fluid intelligence and functions of the prefrontal cortex. Models of Working Memory: Mechanisms of Active Maintenance and Executive control*. New York: Cambridge University Press.
5. Henry, L. A. 2001. - *How does the severity of a learning disability affect working memory performance?*, *Memory*,9, 233–247
6. Swanson, H. L. and Alexander, J. 1997. - *Cognitive processes as predictors of word recognition and reading comprehension in learning disabled and skilled readers: revisiting the specificity hypothesis*. *J. Educ. Psychol.*,89, 128–158
7. Swanson, H. L. and Berninger, V. W. 1996. - *Individual differences in children working memory and writing skill*, *J. Exp. Child Psychol.*,63, 358–385.

1. DATE DE IDENTIFICARE

Nume: G.

Prenume: D.

Clasa: a II- a

2. ISTORICUL CAZULUI

G. D. are vârsta de 10 ani și 5 luni și este elev în clasa a II-a.

Situația familială: G.D. locuiește împreună cu părinții săi.

b) Situația școlară: Având în vedere diagnosticul medical și încadrarea în gradul I de handicap a fost orientat spre școala specială. Mama a hotărât să-l transfere la o școală din învățământul de masă. Aici, a promovat clasa a I-a, în clasa a II-a a obținut rezultate foarte slabe și a rămas repetent. În ceea ce privește rezultatele școlare ale elevului pe primul semestru, acesta are situația încheiată cu mediile: Suficient la disciplinele Comunicare în limba română, Matematică, Limba engleză, Arte, Muzică și mișcare; Bine la Religie, Educație fizică și Foarte Bine la Purtare. Din relatările învățătoarei elevul nu acordă importanță studiului, încearcă tot felul de scuze pentru a se retrage din activitate.

c) Antecedente medicale/psihologice/psihiatrice: Conform fișei medicale și evaluărilor psihologice elevul G.D. este diagnosticat cu tulburare pervazivă de dezvoltare, tulburare hiperkinetică cu deficit atențional, dislalie, ticuri clonice motorii, enurezis nocturn primar, întârziere ușoară în dezvoltarea mentală.

Elevul G.D. a beneficiat și beneficiază de servicii de sprijin, în incinta școlii.

d) Atmosfera și climatul educativ: În cadrul familiei, atmosfera și climatul educativ nu este unul de stimulare și încurajare ci mai degrabă unul pasiv, de indiferență față de nevoile elevului. Părinții, nu se implică activ în demersul educativ al acestuia, și nici nu colaborează adecvat cu școala în vederea recuperării. (mama îi face temele, îi scrie în caiet).

3. EVALUAREA

Evaluarea s-a realizat prin aplicarea unei grile de observație, probe pentru examinarea scrierii, citirii, un interviu semistrukturat, completarea unor fișe de observare a comportamentului la lecții, discuții cu doamnele învățătoare, cu colegii de clasă ai elevului și cu părinții. S-a observat indiferența elevului cu privire la activitățile școlare, atenția deficitară, motivația pentru satisfacerea nevoilor imediate și o slabă voință în ceea ce privește efortul cognitiv. S-a constatat și că D. are o atitudine pozitivă față de ceilalți copii,

1. EVALUAREA

Evaluarea s-a realizat prin aplicarea unei grile de observație, probe pentru examinarea scrierii, citirii, un interviu semistrukturat, completarea unor fișe de observare a comportamentului la lecții, discuții cu doamnele învățătoare, cu colegii de clasă ai elevului și cu părinții. S-a observat indiferența elevului cu

privire la activitățile școlare, atenția deficitară, motivația pentru satisfacerea nevoilor imediate și o slabă voință în ceea ce privește efortul cognitiv. S-a constatat și că D. are o atitudine pozitivă față de ceilalți copii, are nevoie de îngrijire și supraveghere permanent. Rezultatele școlare slabe ale elevului au fost prezentate mai sus la situația școlară.

3. 1. Dificultăți cu care se confruntă elevul

- în receptarea informațiilor și utilizarea acestora adecvat în context
- slabă motivație pentru efortul cognitiv
- control emoțional scăzut
- lipsă de flexibilitate a activității cognitive
- în mobilizarea resurselor interne pentru a finaliza adecvat o sarcină
- în urmărirea și înțelegerea instrucțiunilor care i se dau
- toleranță scăzută la frustrare
- în comunicarea și în utilizarea limbajului receptiv și expresiv
- în întipărirea și reproducerea unui material
- refuză adeseori să se implice în activitate
- elevul se descurcă greu la citirea unui text, se observă o citire lentă cu poticniri în special la cuvintele lungi sau necunoscute;
- greșeli de orientare
- vocabular sărac, formează cu greu propoziții complexe
- citește pe litere
- a rămas în urmă în însușirea literelor
- în ceea ce privește limbajul expresiv are dificultăți în a se exprima, relatează cu greu faptele și întâmplările, apar multe greșeli de exprimare atât în scris cât și oral
- în cazul copierii și a scrierii după dictare apar greșeli de ortografie și omitere a unor litere, cuvinte, lipsesc alineatele, cuvinte scrise legat
- proasta organizare a paginii
- litere deformate care depășesc spațiul caietului
- se ajută de degete pentru a face calcule matematice
- nu execută independent exerciții matematice
- deși repetă clasa a II-a, nu poate explica demersul de rezolvare al unei probleme

3.2. Priorități

- formarea abilităților specifice vârstei
- stimularea și îmbunătățirea funcției senzorial-perceptive
- stimularea proceselor psihice implicate în învățare: gândire, memorie, atenție
- dezvoltarea limbajului receptiv și expresiv
- dezvoltarea competențelor motivaționale și emoționale
- dezvoltarea relațiilor interpersonale
- implicarea în activități de socializare

2. DEFINIREA PROBLEMEI CENTRALE ȘI A LINIILOR GENERALE DE LUCRU

Este prioritară creșterea nivelului motivațional în întreg procesul lui de instruire și educație. Elevul are nevoie de atenție specială din partea cadrelor didactice și de preocuparea părinților, a-i asigura necesități materiale dar și afecțiune, respect, sprijin în educație și în activitatea sa școlară.

Acasă elevul nu are un program bine organizat de muncă și de odihnă. Mama îi face temele în caietul de clasă, îl încurajează să utilizeze calculatorul în efectuarea calculelor matematice. Programul de muncă și de odihnă trebuie stabilit în colaborare cu părinții, copilul și cadrele didactice.

La clasă se impune implicarea activă a copilului în activități curriculare și extracurriculare. În acest sens trebuie susținut emoțional pentru realizarea sarcinilor școlare cu responsabilitate maximă. Sarcinile vor fi concepute gradual din punct de vedere al dificultăților pentru a-i oferi posibilitatea elevului să-și demonstreze capacitatea de progres cu fiecare pas rezolvat, cu scopul de a-l motiva în vederea rezolvării pașilor următori și de a câștiga mai multă încredere în sine. Cunoașterea obiectivelor activităților la care participă și necesitatea îndeplinirii acestora va duce la trezirea interesului, a curiozității și la mobilizarea voinței sale. Repartizarea sarcinilor se va face în mod atractiv, cât mai posibil captivant, dar și în concordanță cu interesele și aspirațiile sale.

3. PREZENTAREA OBIECTIVELOR, A PLANULUI DE INTERVENȚIE ȘI A PROCESULUI DE REZOLVARE A PROBLEMEI

În încercarea de a soluționa această problemă vom urmări formarea unui stil de muncă corect al elevului precum și o mai intensă colaborare a școlii cu familia copilului. În acest sens formarea și dezvoltarea motivației pentru învățatură va viza protejarea și dezvoltarea imaginii de sine prin următoarele strategii:

- ☞ Alocarea de sarcini personalizate, ce corespund capacității sale;
- ☞ Atragerea atenției mai mult asupra succeselor decât a nereușitelor;
- ☞ Gestionarea unor situații de învățare motivante cu scop de a ridica nivelul general de activizare și al stării de vigilență;

- ☞ Alternarea adecvată a activităților intelectuale cu cele fizice, a celor de învățare cu cele de exprimare a propriilor opinii;
- ☞ Încurajarea permanentă a elevului că este capabil de succes;
- ☞ Promovarea motivației de învățare folosind ca strategie învățarea prin cooperare, predare-învățare reciprocă, jocul etc.

5.1. PLAN DE INTERVENȚIE

a) *Ce se poate realiza pe termen scurt:*

Comunicare în limba română

Obiective :

- să învețe toate literele precum și grupurile de litere mari și mici, de tipar și de mână;
- să-și corecteze scrierea;
- să scrie corect și să citească cuvinte care conțin grupurile de litere;
- să citească și să scrie după dictare cuvinte formate din mai multe silabe;
- să citească independent un text scurt;
- să utilizeze în vorbirea curentă un număr cât mai mare de cuvinte noi;

Matematică

Obiectiv pe termen lung (cognitiv)

- să efectueze operații de adunare și scădere cu numere naturale de la 0 la 100, fără trecere peste ordin

Obiective terapeutice (formativ-educative):

- dezvoltarea gândirii (calculului mintal și scris);
- activizarea vocabularului matematic (terminologia);
- dezvoltarea capacității de concentrare a atenției.

Obiective pe termen scurt:

- să definească corect noțiunile: termen, sumă, descăzut, scăzător, diferență;
- să calculeze oral adunări și scăderi până la 10 și până la 100 (cu sprijin);
- să efectueze oral calcule în centrul 0-100: $U+U$; $Z+Z$; $Z+U$; $U+Z$; $ZU+U$;
- să formuleze probleme pe bază de imagini, simboluri;
- să rezolve probleme cu o singură operație;
- să utilizeze corect: „mai mult cu atât”, „mărit cu”, „micșorat cu” ;
- să utilizeze corect terminologia matematică în rezolvarea exercițiilor;
- să scrie corect în coloană, în pagină;
- să participe cu interes, mărindu-și atenția divergentă;

- să-și coordoneze activ mișcările psihomotrice (în folosirea materialului intuitiv);
- să-și dezvolte memoria logică (reprezentările mentale).

a) *Strategii didactice folosite în intervenții*

Metode și procedee:

- explicația pe baza materialului intuitiv-concret;
- demonstrația pe bază de simboluri, pentru însușirea algoritmului de efectuare a calculului mintal, oral și scris, liniar și în scris;
- observația pe bază de stimuli (dirijată);
- problematizarea – rezolvarea de probleme imagistice și acționale;
- exercițiul matematic și exercițiul – joc;
- fișa de evaluare;
- munca independentă;
- conversația euristică;

- Metode și procedee terapeutice

- activități ludice
- activități de arteterapie;
- activități de ergoterapie;
- activități psihoterapeutice pentru diminuarea tulburărilor de atenție și de comportament.

- Material didactic

- numărătoare, bețișoare, planșe, simboluri (puncte, bile, linioare, steluțe, etc.), jetoane, tabla magnetică cu numere, manual.

- Evaluarea

evaluare orală:

- calculul mintal de adunare și scădere: $U+U$; $U-U$; $Z+Z$; $Z-Z$; $Z+U$; $ZU-U$; $ZU-Z$; $ZU+ZU$; $ZU-ZU$;
- folosirea limbajului matematic („sumă”, „termen”, „mărit cu”, „descăzut”, „scăzător”, „diferență”, „micșorat cu”);
- rezolvarea de probleme imagistice cu o operație aritmetică.

evaluare scrisă:

- exerciții de adunare și de scădere prin calcul liniar și în scris (cu material intuitiv sau pe degete);
- rezolvarea unor exerciții – jocuri pe fișe de muncă independentă.

Se va încerca conștientizarea familiei de importanța pe care trebuie să o acorde permanent evoluției copilului înaintea oricărei alte probleme.

De asemenea vom încerca stimularea continuă a elevului de a învăța consecvent și de a-și face temele corect cu regularitate. Asigurarea de explicații în efectuarea temelor atât elevului cât și membrilor familiei sale.

4. OBSTACOLE ÎN INTERVENȚIE

Reprezintă obstacole în intervenție următoarele aspecte :

- a) comportamentul părinților care nu se implică în educația copilului;
- b) chiar dacă elevul își dorește să aibă rezultate mai bune, lacunele acumulate sunt greu de recuperat fără sprijinul susținut al unei persoane care să o determine să își petreacă mai mult timp învățând înafara programului școlii.

5. CONCLUZII

Elevul poate beneficia de o dezvoltare corespunzătoare și o ameliorare a situației școlare în cazul unei îmbunătățiri a comportamentului elevului în ceea ce privește conduita în timpul orelor, efectuarea temelor de casă și efortul voluntar cu privire la consolidarea cunoștințelor. În vederea modificării acestor comportamente rolul familiei este esențial.

ȘCOALA PĂRINȚILOR

Prof. psihopedagogie specială Pop Alina-Marcela

Prof. psihopedagogie specială Pop Cristina Florina

Preșcolarii grupei de grădiniță împreună cu părinții și cadrele didactice, au realizat materiale educative în cadrul atelierului de lucru.

Activitatea s-a desfășurat pe parcursul unei zile de curs, iar obiectivul principal a fost implicarea directă a părinților în procesul educativ.

Părinții au asistat cu entuziasm la activitate, au colorat, au decupat și au laminat împreună cu copiii și profesorii.

La finalul activității, preșcolarii au primit planșele realizate și le-au luat acasă.

Bibliografie

1. *PSIHOPEDAGOGIA PERSOANELOR CU CERINȚE SPECIALE – Strategii diferențiate și incluzive în educație* – Alois Gherguț, editura Polirom, 2006
2. [https://ro.pinterest.com/search/pins/?q=cifre%20punctat&rs=typed&term_meta\[\]=cifre%7Ctyped&term_meta\[\]=punctat%7Ctyped](https://ro.pinterest.com/search/pins/?q=cifre%20punctat&rs=typed&term_meta[]=cifre%7Ctyped&term_meta[]=punctat%7Ctyped)

PROIECT DE LECȚIE

Prof. psihopedagogie specială Petrice Viorela-Cristina

CLASA: a VII a

PROPUNĂTOR: Prof. psihopedagogie specială Petrice Viorela-Cristina

OBIECTUL: Geografie

ARIA CURICULARĂ: Om și societate

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Forme de relief

SUBIECTUL: Munții Carpați

TIPUL LECȚIEI : Comunicare de noi cunoștințe

OBIECTIV CADRU:

- Formarea și dezvoltarea noțiunilor geografice.
- Familiarizarea și utilizarea corectă a elementelor de limbaj specific geografiei.

Obiective operaționale :

- să arate punctele cardinale la hartă;
- să identifice lanțul Munților Carpați;
- să enumere cele trei lanțuri ale Munților Carpați;
- să identifice pe hartă: Carpații Orientali, Carpații Meridionali, Carpații Occidentali;
- să deseneze harta României;
- să deseneze lanțul Munților Carpați pe hartă;
- să manifeste interes pentru lecție;
- să participe activ la toate etapele lecției;
- să scrie corect, lizibil și estetic pe caiete;
- să păstreze o poziție corectă în timpul orei;
- să utilizeze corect instrumentele de lucru .

Resurse :

a) metodologice: conversația, explicația, observația, munca în echipă.

b) materiale: manuale, caiete, șabloane, hartă

c) forme de organizare: frontală, individuală

d) temporale: 45 minute.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice
Moment organizatoric	Asigură condițiile bunei desfășurări a lecției. Pregătește materialul didactic necesar.	Se pregătesc pentru activitate.	Conversația
Verificarea cunoștințelor însușite anterior	Profesorul îi întreabă pe elevi ce lecție au avut de pregătit la geografie. Pune întrebări legate de lecția anterioară: Care sunt vecinii țării noastre la N, E, S, V?	Răspund întrebărilor Ies pe rând la hartă <i>Nord - Ucraina</i> <i>Est -Republica Moldova, Ucraina</i> <i>Sud - Bulgaria</i> <i>S - V - Serbia</i> <i>Vest -Ungaria</i>	Conversația Problematizarea
Captarea atenției	Spune o scurtă povestioară despre frumusețile țării. Pune întrebări legate de poveste.	Ascultă povestea. Răspund la întrebări.	Conversația
Anunțarea temei și a obiectivelor	Elevilor li se va anunța tema lecție și obiectivele: Munții Carpații- scrie pe tablă titlul lecției. Oare ce sunt munții ? Culoarea munților pe hartă este culoarea maro. După cum se observă acest lanț al munților Carpați se întinde de la hotarul de N a țării noastre, coboară spre sud, apoi spre sud-vest până la Dunăre și în partea de vest a țării. Munții Carpați se împart în: <ul style="list-style-type: none"> • Carpații Orientali din nord până la Valea Prahovei; • Carpații Meridionali de la 	Răspund la întrebări. Ascultă explicațiile. Notează în caiete.	Explicația. Demonstrația Comunicarea Exercițiul

	<p>Valea Prahovei până la văile: Timiș, Cerna și Bistra;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carpații Occidentali -de la Dunăre, către nord, până la văile râurilor: Barcău și Someș <p>Profesorul va explica importanța acestei ore în ceea ce privește cunoștințele lor de geografie.</p> <p>Notează la tablă noțiunile transmise.</p> <p>În caiet o să desenați harta României, pe care vom nota cele trei ramuri .</p>		
Fixarea și consolidarea cunoștințelor	<p>Profesorul pune întrebări referitoare la lecția de zi.</p> <p>Despre ce am vorbit azi?</p> <p>Care sunt cele trei ramuri ale munților?</p>	<p>Răspund la întrebări.</p> <p>Arată la hartă</p>	<p>Conversația</p> <p>Problematizarea</p>
Evaluarea activității	<p>Solicită:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Desenarea hărții României; 2. Desenarea munților; 3. Notarea munților; 4. Colorarea munților 	<p>Completează fișa de lucru.</p> <p>Prezintă rezultatele obținute.</p>	<p>Munca independentă</p>
Aprecieri finale	<p>Face aprecieri asupra modului de atingere a obiectivelor.</p>	<p>Ascultă aprecierile.</p>	<p>Conversația</p>

TOATE SE ÎNVAȚĂ ... MAI PUȚIN TALENTUL

Prof. psihopedagogie specială Becea Alexandra

Pe parcursul anilor în care am lucrat în învățământ, am acumulat multe cunoștințe noi, am constatat multe lucruri relevante, am învățat multe de la cei din jurul meu. În opt ani de vechime în învățământ am traversat trei județe, am lucrat în patru școli, am întâlnit fel și fel de copii.

Când am ajuns la C.S.E.I. „Speranța” în Zalău, am întâlnit clasa a III-a de atunci, clasă cu care am parcurs următorii 4 ani. Clasa și-a schimbat componența anual, au fost câțiva elevi care au însoțit clasa o perioadă, au fost alții care au plecat, dar mereu ponderea cea mai mare a clasei au avut-o băieții. Totuși, pe parcursul celor 4 ani am avut în permanență printre elevi o fetiță cuminte, liniștită, dornică mereu de interacțiune cu cei din jur. Am întâlnit-o așadar pe G. M.

Deși teoretic profesorii sunt cei care îi învață pe elevi, eu aș putea spune că lucrurile se întâmplă și invers, iar petrecând mult timp în prezența acestei eleve, am constatat că *toate se învață... mai puțin talentul*.

Spun acest lucru deoarece M. a fost mereu o fetiță băiețoasă, cu păr scurt, îi plăcea să se cațere și își petrecea timpul mai mult cu băieții din clasă. Totuși, admira fetele din școală și profesoarele cu părul lung.

S-a apropiat încet de acestea și a cerut să se joace cu părul lor. Unele (atât eleve, cât și profesoare) au lăsat-o, altele nu.

Astfel, am descoperit că eleva noastră are o înclinație deosebită înspre aranjarea părului. Personal i-am permis inițial să îmi prindă părul în coadă, apoi să îl pieptene întâi, după care să îl prindă. Ce a urmat mai departe a fost amuzant pentru mine. În timpul orelor îmi atrăgea atenția că părul nu îmi stă bine, că unele şuvițe sunt rebele, că mi se desprinde coada. Apoi, mi-a cerut să o las să „mă coafeze” ea. Și am lăsat-o. La fel se întâmpla și cu diriginta clasei, „doamna Vio”.

Fiind două profesoare la clasă, ambele „coafate” periodic de eleva noastră, am decis să o ajutăm, cum putem să facă și lucruri care îi plac ei foarte mult, precum „coafatul”.

Am învățat-o să pieptene, să împletească, și îi rugam insistent, timp de mai bine de un an pe cei de la centrul de care aparținea ea să o lase să își crească părul, iar în cele din urmă aceștia au acceptat, deși M. avea un păr foarte des și creț și a durat mult timp până a ajuns la o lungime potrivită, încât să arate bine.

Cu timpul eleva a început să copieze multe tipuri de coafuri simple și împletituri pe care i le arătam noi pe internet (în special în filmulețe scurte care aveau scopul de a arăta toți pașii de realizare a coafurii dorite) iar încet acesteia îi ieșeau tot mai bine.

Am apreciat mereu ambiția elevei în această direcție și am folosit plăcerea ei de a aranja părul ca recompensă pentru interesul ei în sarcini de lucru din timpul orelor. Pentru că era amuzant pentru colege ca

uneori să apărem în sala profesorală „coafate”, au rugat-o uneori și ele pe M. să le prindă părul când aveam o aniversare printre elevii noștri și făceam „petrecere”.

De curând, în cadrul săptămânii „Școala Altfel” am organizat o excursie, la care a participat și M., iar aceasta a devenit „coafeza grupului”.

V. PROIECTELE ȘCOLII

CENTENAR – 100 DE ANI ÎN 1000 DE CUVINTE

Prof. Psihopedagogie specială Petrice Viorela
Prof. Psihopedagogie specială Ciocmărean Ioan
Prof. Psihopedagogie specială Becea Alexandra

*"Cinstim eroii noștri din istorii,
Ce-au apărât cu sânge Tricolorul;
De când ne știm pe-acest tărâm de glorii,
A triumfat, biruitor, Poporul."*

(„Iubire Centenară, **IMNUL MARII UNIRI**”, Nicolae Rotaru)

În anul 2018 am comemorat 100 de ani de la evenimentul politic major al anului 1918: unirea provinciilor românești cu România.

La început a fost unirea Basarabiei cu România (martie), mai apoi unirea Bucovinei cu România (noiembrie), iar în final unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Țara Mamă, România (decembrie). Cele trei uniri formează împreună Marea Unire de la 1918.

Sărbătorirea a 100 de ani de la acest eveniment nu a putut trece nemarcat și în școala noastră, astfel încât cadrele didactice, împreună cu elevii, au desfășurat un proiect pe această temă.

Obiectivele proiectului:

- *Conștientizarea importanței evenimentelor istorice din 1918*
- *Redescoperirea și cultivarea sentimentului patriotic*
- *Stimularea interesului elevilor față de studiu și lectură*
- *Dezvoltarea abilităților de lucru în echipă*
- *Dezvoltarea capacității cognitive, stabilirea de analogii, corelări și sistematizări între evenimentele naționale*
- *Formarea de sensibilități deschise spre valori morale, istorice, estetice și artistice.*

În cadrul acestui proiect, s-a desfășurat o activitate amplă, pe trei ateliere de lucru, elevii fiind selectați pentru fiecare atelier în funcție de abilitățile și capacitățile acestora. Astfel s-au organizat:

1. Atelier confecționare stegulețe
2. Atelier de creație colaje și desene cu tema centenarului
3. Atelier confecționare cocarde tricolore.

La atelierul de confecționare de stegulețe s-a pus la dispoziția elevilor: bețișoare, hârtie glasată, lipici, etc. Elevii au fost rugați să creeze stegulețe, aliniind fâșii de hârtie glasată în culorile tricolorului, pe care mai apoi le lipesc pe bețișoare.

La atelierul de creație colaje și desene, elevii primesc fișe de lucru cu tema centenarului, iar în funcție de gravitatea deficienței, elevii colorează în contur, decupează, crează colaje, etc.

La atelierul de confecționare cocarde, elevii primesc panglici tricolore, ace de siguranță, pietricele colorate autocolante, etc. Astfel, unii dintre elevi au cusut la mașina de cusut floricele din panglică tricoloră sau material roșu/ galben/ albastru, alții au cusut de mână cocarde, alții au lipit cu silicon bucle de panglică tricoloră, după care au aplicat pietricele pe unele dintre ele și în cele din urmă au lipit acele de siguranță, pentru a le putea atașa mai ușor în piept.

La finalul activității din ateliere, s-a realizat o expoziție cu produsele create. Fiecare elev și-a ales câte o cocardă, pe care a prins-o în piept, un steguleț și baloane în una dintre culorile tricolorului. Mai apoi, o parte dintre elevi, împreună cu cadrele didactice au îmbrăcat costume naționale, după care întreg colectivul școlii a ieșit în curte. Aici a continuat activitatea sub forma unei serbări în cadrul căreia s-a cântat imnul centenarului și s-a ascultat muzică patriotică, acestea fiind urmate de o lansare de baloane în culorile tricolorului.

CĂLĂTORIE ÎN TIMP – VIZITĂ LA MUZEU

Prof. psihopedagogie specială Pop Cristina Florina

Prof. psihopedagogie specială Petrice Viorela

Prof. psihopedagogie specială Becea Alexandra

„Timpul, o săgeată, venită din depărtări, odată cu lumina, pentru a face posibilă cunoașterea.” (Mariana Fulger)

În cadrul săptămânii Școala Altfel, o parte din elevii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă „Speranța” au fost invitați, împreună cu profesorii, cu părinții și asistenții personali (ai celor care aveau nevoie de însoțitori), să participe la o activitate organizată de *Muzeul de Artă și Istorie* din Zalău. Activitatea propusă a fost una complexă, cu caracter de socializare, relaxare, dar și de terapie ocupațională.

Descrierea succintă a activității:

Elevii au vizitat Muzeul de Artă și Istorie, unde au fost întâmpinați de o hologramă a unui împărat roman, care le-a făcut o scurtă introducere în istorie. Mai departe, elevii au vizitat exponate din diverse timpuri, putând observa evoluția vieții și a ocupațiilor oamenilor din epoca de piatră până în prezent.

Vizualizând casele construite din nuiele împletite și lut, acoperite cu stufăriș și paie expuse în muzeu, elevii au putut observa evoluția așezărilor umane de-a lungul timpului.

Cu ajutorul unor tablete, prin scanarea unor coduri de bare, au putut observa imaginea a diferite obiecte reprezentative în viața romanilor (statui, vase, etc.).

Elevii au vizionat mai apoi, cu ajutorul unor ochelari speciali, un film care surprinde o așezare din interiorul unei cetăți romane, cu drumuri de piatră, case spațioase și grădini. De asemenea, în filmuleț este prezentat interiorul unor case romane, aparținând oamenilor de diverse ranguri sociale.

Pentru a-și crea o imagine mai clară a stilului de viață al strămoșilor noștri, personalul muzeului a invitat elevii la o activitate de olărit, punând la dispoziția acestora lut, care urmează a fi modelat de către elevi, făcându-se legătura cu vasele ceramice folosite de strămoșii noștri, întâlnite și ca exponate în muzeu.

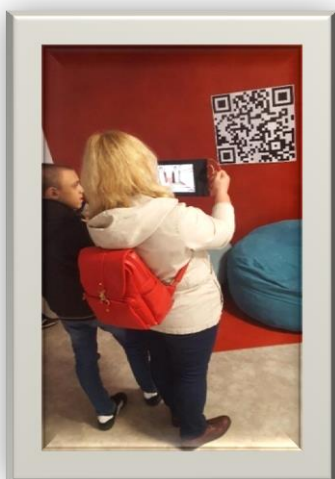
Astfel, li s-a proiectat elevilor un scurt filmuleț care evidențiază importanța olarului și a activității de olărit și utilitatea vaselor din lut de-a lungul timpului. Au fost prezentate, de asemenea, etapele prin care se realizează un vas din lut, servind elevilor ca model în activitatea ce urmează a se desfășura.

Fiecare elev a primit o bucată de lut, pe care a modelat-o, după exemplul coordonatorului astfel:

- Frământarea lutului pentru ca acesta să devină mai maleabil
- Secționarea unei bucăți mai mici de lut, din care se formează o biluță
- Presarea biluței cu degetul mare pentru a forma fundul vasului

- Rularea unor baghete din care se modelează pereții vasului
- Realizarea mânerelor vasului.

Obiectele realizate de elevi au fost duse la școală, iar în momentul în care acestea s-au uscat, au fost pictate și expuse în sălile de clasă.

EXCURSIE – SURSĂ DE RELAXARE

Prof. psihopedagogie specială Becea Alexandra

Prof. psihopedagogie specială Papp Eموke

Cea mai bună metodă de învățare, este cea prin explorare, iar cea mai extinsă și plăcută explorare dirijată (de către profesor, ghid, etc.) în rândul elevilor, se desfășoară în cadrul excursiilor.

Din acest motiv, pentru C.S.E.I. „Speranța” Zalău, a devenit o tradiție ca anual, în cadrul săptămânii „Școala Altfel”, joia, să se organizeze o excursie de o zi.

În acest an am ales ca destinație Oradea. Pentru că timpul a fost scurt, am ales să vizităm doar obiective importante, dar am rezervat puțin timp și explorării orașului.

Astfel, la plecare, am asigurat elevilor hrană rece pentru excursie și am plecat cu un microbuz și un autocar să descoperim Oradea.

Prima oprire a fost Grădina Zoologică din oraș, unde am petrecut câteva ore bune. Elevii au văzut în realitate animale pe care le văd doar la televizor, ceea ce i-a uimit și încântat în același timp. Și-au făcut nenumărate fotografii cu acestea.

Mulți dintre elevi au și hrănit animalele pe care era permis să le hrănești, fascinându-i faptul că se pot apropia de acestea și le pot și mângâia.

Apoi, toată lumea a luat masa în oraș, lucru care i-a încântat pe elevi, după care, elevilor li s-a permis să se împartă în două grupuri. Unul dintre grupuri a rămas la un spațiu de joacă pentru copii, unde au avut și un spațiu de relaxare și socializare, loc selectat în special pentru elevii cu probleme motorii, dar și cu dizabilități severe, care obosesc prea tare în cazul plimbărilor în oraș.

Cel de-al doilea grup a avut ocazia să viziteze principalele locuri interesante din oraș: Biserica cu lună, zona pietonală din centrul orașului unde au putut vedea fântâni arteziene, tramvaiul care avea stație în zona pietonală, terasele la care s-au putut așeza la înghețată.

Excursia s-a dovedit a fi un prilej bun de explorare, socializare și relaxare, ceea ce i-a determinat pe elevi să facă multe fotografii și să cânte pe aproape tot parcursul călătoriei cu autocarul.

VI. RESURSE PENTRU ELEVI, PĂRINȚI, PROFESORI

PROGRAM DE INTERVENȚIE PSIHOMOTORIE CE VIZEAZĂ DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR PERCEPTIV – MOTORII

Prof. psihopedagogie specială Florentina Moșneag

OBIECTIVE GENERALE

- I. Cunoașterea propriului corp și a părților sale
- II. Educarea lateralității
- III. Formarea structurilor perceptiv - motrice de formă și culoare
- IV. Orientarea – organizarea și structurarea spațio- temporală

Grilă de observare a abilităților perceptiv motorii

Achiziția schemei corporale	da	nu	cu ajutor
Cunoaște propriul corp și părțile sale			
Recunoaște părțile corpului altor persoane			
Recunoaște părțile corpului pe o imagine			
Poate să deseneze părțile corpului			
Lateralitatea			
Subiectul are o lateralitate bună			
Lateralitatea este prost definită / nedefinită			
Structuri perceptiv - motrice de formă			
Identifică forma obiectelor			
Identifică forma imaginilor			
Operează cu noțiunea de formă			
Structuri perceptiv motrice de culoare			
Recunoaște culorile primare			
Recunoaște culorile secundare			

Numește culorile primare și secundare			
Numește culorile secundare			
Folosește culoarea ca și criteriu de clasare			
Operează cu conceptul de culoare			
Capacitatea de orientare și structurare spațio - temporală			
Se orientează în interiorul unei încăperi			
Se orientează în raport cu o persoană			
Se orientează în spațiul înconjurător			
Cunoaște noțiunile spațiale (sus-jos, dreapta-stânga, înainte-înapoi, departe-aproape)			
Operează cu noțiunile spațiale spațiale (sus-jos, dreapta-stânga, înainte-înapoi, departe-aproape)			
Se orientează în spațiul grafic			
Percepe ordinea și succesiunea unor activități			
Operează cu noțiuni temporale			
Percepe durata intervalelor			

Program de intervenție

I. CUNOAȘTEREA PROPRIULUI CORP ȘI A PĂRȚILOR SALE

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE

- ☒ Perceperea părților corpului;
- ☒ Denumirea părților corpului;
- ☒ Trăirea corporalității;
- ☒ Cunoașterea aspectului simetric al corpului;
- ☒ Reprezentarea schemei corporale;
- ☒ Orientarea în spațiu în funcție de schema proprie;

PROCEDEE ȘI TEHNICI DE INTERVENȚIE

☞ Exerciții de identificare a părților corpului pe schema proprie, la partener și în imagini: Ex. „Arată mâna (piciorul, ochiul, urechea) dreaptă, stângă (copilul fiind așezat în diverse poziții: în picioare culcat, cu ochii închiși sau deschiși, cu schimbarea poziției corpului copilului în raport cu terapeutul).”

☞ Învățarea denumirii corecte a părților corpului la propria persoană, la partener și în imagini: "Cum se numește aceasta...?"

☞ Exerciții de identificare a elementelor părții drepte și stângi a corpului:

„Indică partea dreaptă a corpului/ indică partea stângă a corpului ...”

☞ Indicarea dreapta-stânga la diferite figuri reprezentate în imagini, în diferite poziții: Ex. „Unde se găsește mâna (piciorul, ochiul, urechea) dreaptă sau stângă? ...”

☞ Exerciții motrice cu toate părțile corpului: mers, sărituri, alergări, rostogoliri, echilibru: Ex. Exerciții de motricitate globală-să treacă pe sub o bancă; - să se rostogolească pe o parte sau alta; - să meargă normal, în patru labe, pe genunchi sau cu genunchii îndoiți; - să alerge: liber, cu întrecere, cu obstacole; - să sară: coarda, din cerc în cerc; - să se joace cu mingea; - să-și mențină echilibrul: pe o bancă, în deplasarea de pe un scaun pe altul; - să se oprească la semnal, la un obstacol...

Exerciții de motricitate fină: -să înșire perle, nasturi; - să taie cu foarfeca fire de plastic; - să taie cu foarfeca respectând forma și direcția liniilor; - să răsucească hârtia, etc...”

☞ Imitarea gesturilor după modele concrete sau după imagini: „Mișcăm mâinile (picioarele), privește și repetă după mine; acum inversează modelul...”

☞ Completarea imaginilor lacunare. Ex. „ - exerciții de reproducere a figurilor umane (prin desenare, decupare, lipire, modelaj), - să assembleze figuri umane din părțile componente în jocuri de tip puzzle, ...”

☞ Structurarea corpului uman din elementele componente: - exerciții de reproducere a figurilor umane (prin desenare, decupare, lipire, modelaj); - să assembleze figuri umane din părțile componente în jocuri de tip puzzle.

II. Educarea lateralității

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE

☞ Educarea lateralității

PROCEDEE ȘI TEHNICI DE INTERVENȚIE

☞ Exerciții variate pentru definitivarea lateralității: îndoiri, punctări, jocuri de cărți, manipulări de obiecte, înșirări de mărgel, jocuri de îmbinări, de construcții, exerciții de desen, scris, etc.: „*Ex. - să execute diverse acțiuni cu mâna dominantă;- să bată toba;- să arunce zarurile;- să cânte la xilofon; - să încheie și să descheie nasturi;*

-trasarea de cercuri, simultan, cu mâna dreaptă și cea stângă; - exercițiile anterioare executate cu ajutorul unui burete; - aceleași exerciții cu modificarea dimensiunilor cercurilor (din ce în ce mai mici); - aceleași cercuri cu modificarea direcției de rotație, spre dreapta, spre stânga;

- trasare de figuri geometrice; - copilul să se deplaseze având pe un picior un săculeț de nisip, cu condiția ca acesta să nu cadă; - sărituri cu piciorul drept sau stâng.”

III. Formarea structurilor perceptiv - motrice de formă și culoare

1. Formarea structurilor perceptiv - motrice de formă

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE

- ☞ Identificarea „formelor obiectelor”;
- ☞ Identificarea „formelor imagini”;
- ☞ Formarea comportamentului de discriminare a formei;
- ☞ Formarea comportamentului de operare cu noțiunea de formă;

PROCEDEE ȘI TEHNICI DE INTERVENȚIE

☞ Jocuri variate de identificare și denumire a figurilor geometrice, utilizând analizatorul vizual și tactil-kinestezic: *Ex. „Caută în săculeț și spune ce găsești – denumește obiectul după ce l-ai pipăit.”*

☞ Utilizarea cutiilor cu capacul perforat în diferite forme: „*Ex. - să introducă obiectele în cutie prin găsirea corespondenței dintre forma obiectului și forma perforată în capac.”*

☞ Utilizarea incastrelor cu figuri geometrice: „*Ex.: exerciții de identificare a formelor obiectelor din incastre; așezarea formelor în scobiturile corespunzătoare.”*

☞ Stabilirea corespondenței între formele obiectelor și formele-imagini corespunzătoare.

☞ Utilizarea lotto-urilor cu imagini: „*Ex. Copilul trebuie să găsească imaginile identice și să suprapună imaginile identice. Copilul trebuie să găsească și să suprapună imagini similare care se diferențiază print-un atribut (culoare, mărime).”*

☞ Exerciții de reconstituire a întregului de o formă anumită din mai multe elemente.

- ☞ Acțiuni de transformare a unor figuri geometrice: „*Ex.- tăierea dreptunghiului în două triunghiuri, a pătratului în două dreptunghiuri sau invers de compunere a unei figuri geometrice în alte două.*”
- ☞ Exerciții variate de discriminare a formei: „*Ex. - după criteriul apartenenței sau non-apartenenței la o anumită grupare; - bararea unei forme dintr-un complex de forme redată într-o coloană; - discriminarea unei forme dintr-un complex perceptiv bine structurat.*”
- ☞ Exerciții de clasare a pieselor logice după criteriul formă, făcând abstracție de celălalte însușiri (culoare, mărime, grosime).
- ☞ Gruparea pieselor logice după două criterii, formă și culoare sau formă și mărime.

2. Formarea structurilor perceptiv - motrice de culoare

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE

- ☒ Recunoașterea și numirea corectă, adecvată a culorilor primare și secundare;
- ☒ Folosirea culorii drept criteriu de clasare;
- ☒ Operarea cu conceptul de culoare;

PROCEDEE ȘI TEHNICI DE INTERVENȚIE

- Denumirea culorii prin stabilirea de asociații: „*Ex. mărul este roșu, lămâia este galbenă, etc...*”
- Exerciții de asociere: „*Ex. Roșu ca mărul, albastru ca cerul, verde ca iarba etc...*”
- Exerciții de clasare a obiectelor în funcție de culoare: „*Ex. – folosim două truse cu figuri geometrice (pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc, romb) cu fețele de aceeași culoare sau colorate diferit iar copilul trebuie să relateze o anumită culoare și să o utilizeze drept criteriu de clasare, deci să opereze cu conceptul de culoare fără a ține seama de alte criterii posibile (ex. forma).*”
- Identificarea diferitelor obiecte după atributul culoare: „*Ex. Ce culoare se potrivește? – se alege o anumită culoare, se denumește și se raportează culoarea la numele unor obiecte uzuale*”
- Plasarea obiectelor în diverse cutii în funcție de culoare.

IV. ORIENTAREA – ORGANIZAREA ȘI STRUCTURAREA SPAȚIO-TEMPORALĂ

1. Orientarea – organizarea și structurarea spațială

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE

- ☒ Cunoașterea și operarea cu noțiunile spațiale;
- ☒ Aprecierea direcțiilor și pozițiilor;
- ☒ Localizarea obiectelor în spațiu și în mișcare;
- ☒ Organizarea spațială în raport cu propria persoană și în raport cu repere din mediul înconjurător;

- ☒ Recunoașterea ansamblurilor organizate;
- ☒ Structurarea spațială;

PROCEDEE ȘI TEHNICI DE INTERVENȚIE

- Identificarea pozițiilor: verticală, orizontală, oblică - a diferitelor obiecte: „*Ex. - desenarea de figuri simple în poziții diferite; recunoașterea și denumirea pozițiilor, - identificarea obiectelor cu poziția stabilită dintr-o planșă cu desene în poziții multiple, etc..*”
- Executarea unor comenzi de localizare a unor elemente: „*Ex: Colorează primul desen din al treilea rând; - pune jetonul în colțul foii din dreapta-sus; încercuiește elementul din mijlocul desenului; etc.*”
- Stabilirea poziției noastre în raport cu un obiect din spațiu: „*Ex. Plasarea obiectelor în diferite poziții față de propria persoană; - exerciții variate de numire a obiectelor situate la dreapta, la stânga, în față, în spate, sus-jos, etc.*”
- Stabilirea poziției obiectelor unele față de altele: „*Ex. alternarea pozițiilor (dreapta-stânga sau verticală-orizontală) a diferitelor elemente grafice, obiecte, etc., formulând propozițiile: creionul este la stânga gumei, guma este la dreapta creionului etc; - să situeze cubul roșu la dreapta celui alb; - să determine poziția relativă a mai multor obiecte.*”
- Perceperea configurațiilor spațiale și reproducerea motrică sau grafică a acestora: „*Ex. - Reproducerea unor modele când variază unul sau mai multe elemente.*”
- Discriminarea unor figuri dintr-un context aglomerat: „*Ex. construirea de mozaicuri pe bază de model.*”
- Realizarea succesiunii elementelor într-o structură: „*Ex: -succesiunea literelor într-un cuvânt, etc..*”

2. Orientarea – organizarea și structurarea temporală

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE

- ☒ Dezvoltarea capacității de a percepe ordinea și succesiunea;
- ☒ Dezvoltarea capacității de a percepe durata intervalelor;

PROCEDEE ȘI TEHNICI DE INTERVENȚIE

- ☞ Operaționalizarea noțiunilor: înainte-după, prima dată-a doua oară, ieri-azi-mâine: „*Ex. – copilul să rețină ordinea în care sunt așezate anumite obiecte (creta, rigla, guma, etc.) și să verbalizeze acest aranjament spațial; - să asocieze acțiunile dintr-o povestire scurtă cu timpul când acestea se desfășoară (ieri, astăzi, mâine)*”
- ☞ Precizarea ordinii în care se desfășoară acțiunile văzute sau auzite: „*Ex. – să stabilească ordinea în care a auzit diverse zgomote (apă care curge, telefon, trăsură, autoturism, ...); - să reproducă prin acțiune un traseu executat de profesor (ridică mâna dreaptă, scrie pe tablă, șterge tabla, etc.); - să*

arate o suită de cinci imagini de animale și apoi să spună care este strigătul primului animal, al celui de-al doilea, etc..”

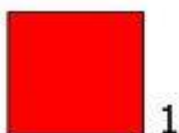
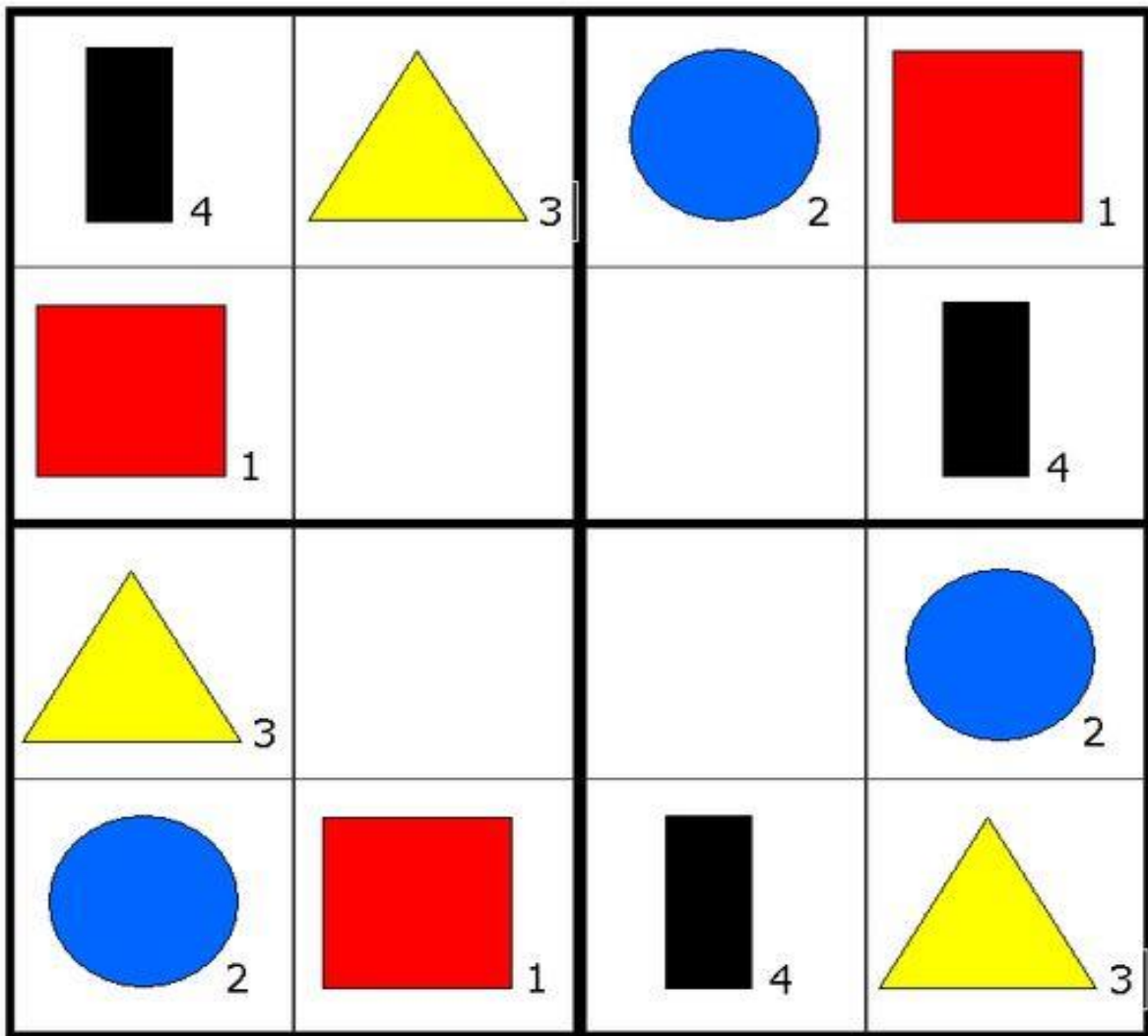
- ☞ *Ordinea cronologică a gesturilor, activităților din viața cotidiană: „Ex. – să imite și să verbalizeze acțiunea de a se îmbrăca; - să claseze obiectele de îmbrăcăminte, punând deasupra obiectul care îl dezbracă ultima oară; - să exprime verbal ordinea acțiunilor solicitate de anumite activități.”*
- ☞ *Perceperea timpului scurt, lung „Ex. – copilul trebuie să precizeze dacă sunetul unui fluier este scurt sau lung; -să reproducă un șuierat scurt sau lung; - să claseze după viteză, durată.”*
- ☞ *Noțiunea de oră îndepărtată: „Ex. – se cere copilului să spună dacă un joc a durat un timp lung sau scurt; - să indice activități ce se realizează într-o zi, într-o oră sau în cinci minute, etc.”*
- ☞ *Reînnoirea ciclurilor periodice: „ Ex. – asocierea unei imagini cu o anumită perioadă a zilei, - asocierea unui obiect cu anotimpurile; - să claseze în ordine cronologică imaginile care reprezintă peisaje, activități , îmbrăcăminte, specifice diverselor anotimpuri, etc.”*

ÎNVĂȚĂM PRIN JOC – FIȘE

SUDOKU PENTRU COPII

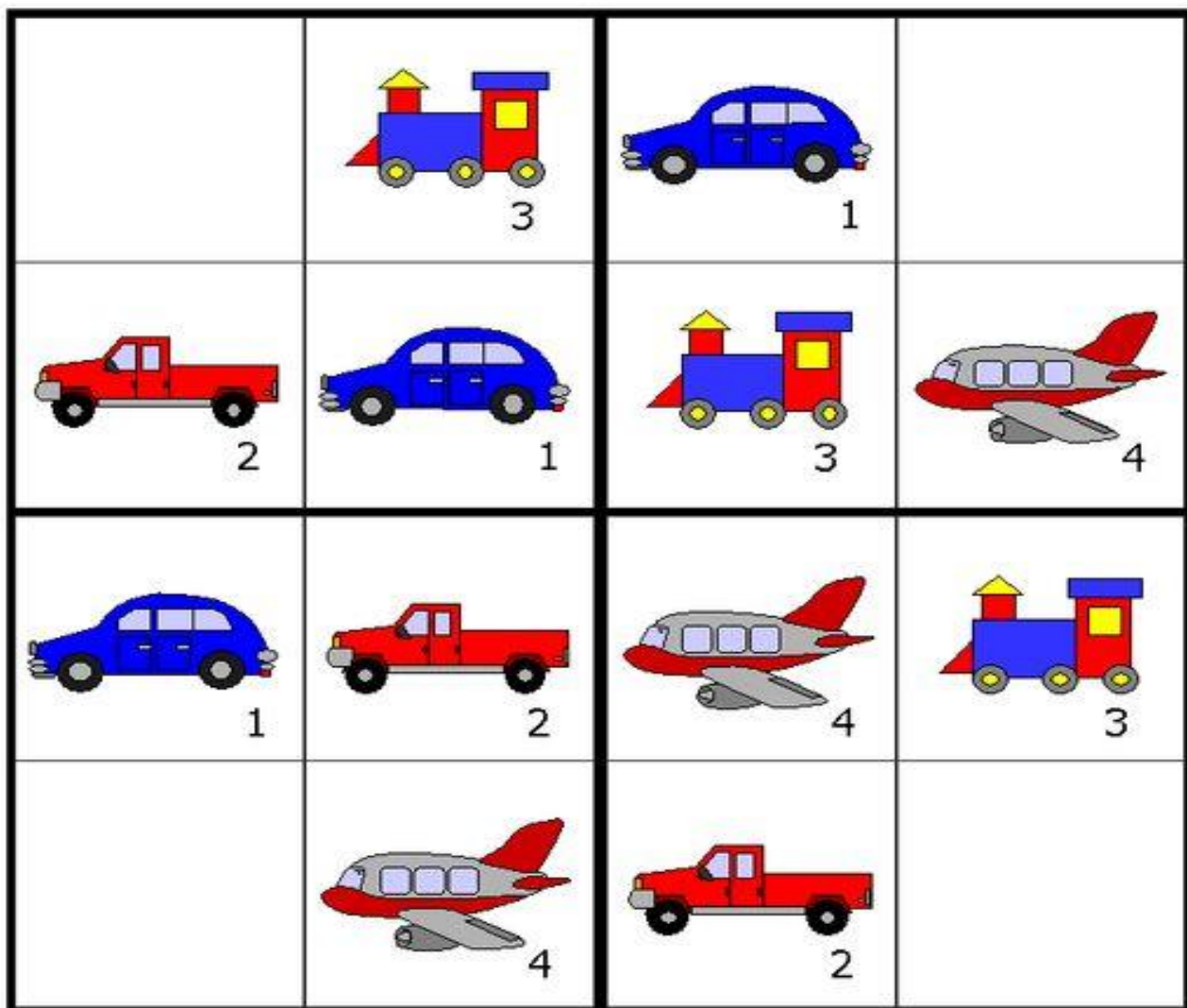
Prof. psihopedagogie specială Petrice Viorela

Avem un pătrat mare care este împărțit în șaisprezece pătrățele, iar patru câte patru pătrățele sunt grupate într-un pătrat, având un contur îngroșat. Sub pătratul mare avem patru figuri geometrice: 1- pătrat, 2- cerc, 3- triunghi, 4- dreptunghi. În primul pătrat avem următoarele figuri geometrice: dreptunghi- 4, triunghi -3, pătrat -1, lipsește cifra 2- cercul. Desenează un cerc albastru. Din fiecare pătrat mai mare lipsește o figură geometrică. Găsește figura geometrică corespunzătoare fiecărui pătrățel și desenează figura geometrică cu culoarea corespunzătoare. MULT SUCCES!

SUDOKU PENTRU COPII

Avem un pătrat mare care este împărțit în șaisprezece pătrățele, iar patru câte patru pătrățele sunt grupate într-un pătrat având un contur îngroșat. Sub pătratul mare avem patru mijloace de transport: 1- mașină, 2- camionetă, 3- locomotivă, 4- avion. În primul pătrat cu cele patru pătrățele avem: 3- locomotivă, 1- mașină, 2- camionetă și lipsește **1- avion**. Desenează un avion în pătrățica liberă. Din fiecare pătrat mai mare lipsește un mijloc de transport. Găsește imaginea corespunzătoare fiecărui pătrățel și desenează-l respectând culoarea corespunzătoare imaginii.

1

2

3

4

FELICITĂRI!

RECUNOAȘTE ȘI COMPLETEAZĂ!

Recunoaște fructele din imagine. Fiecare fruct are o cifră corespunzătoare în rebus.

1 reprezintă o căpșună. Căutăm cifra **1** în rebus, are 7 pătrățele poziționate pe orizontală. Completăm în fiecare pătrat câte o literă din cuvântul **CĂPȘUNĂ**. Urmează cifra **2**, care reprezintă o După ce ai recunoscut și scris toate fructele în rebusul, trecem la etapa următoare. Fiecărui pătrat colorat din rebus îi corespunde o literă. Notați fiecărui pătrat colorat din josul paginii litera corespunzătoare din pătrățelele colorate din rebus. O să obțineți numele unui fruct. Exemplu: portocaliu **C**, albastru **I** și continuăm cu celelalte culori așezate sub fructe. Fructul obținut nu este desenat. **MULTĂ CONCENTRARE ȘI SPOR!**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5 1 6 7 8 9 10

4 3 2 10

3 4 1 8

Color key: Red, Blue, Orange, Yellow, Pink, Green, Purple

CEL MAI ATENT CÂȘTIGĂ!

Recunoașteți animalele sălbatice. Acest rebus trebuie completat cu ajutorul literelor corespunzătoare fiecărei cifre din josul paginii. În primul rând pe orizontală avem trei pătrățele cu cifrele 4, 8, 9. Cifra 4 reprezintă litera R, 8 - Â, 9 - S. Animalul găsit este RÂS. Completăm doar pe orizontală pătrățelele. Cu multă concentrare o să reușești. SUCCES!

Animale sălbatice din țara noastră

1 2 3 4 5 6 7 8 2

C Â P R I O A R Â

16 8 4 1 5 6 17

7 4 5 1 5

12 11 3

1 - C	5 - I	9 - S	13 - E	17 - G
2 - Â	6 - O	10 - V	14 - T	
3 - P	7 - A	11 - U	15 - Ț	
4 - R	8 - Â	12 - L	16 - H	

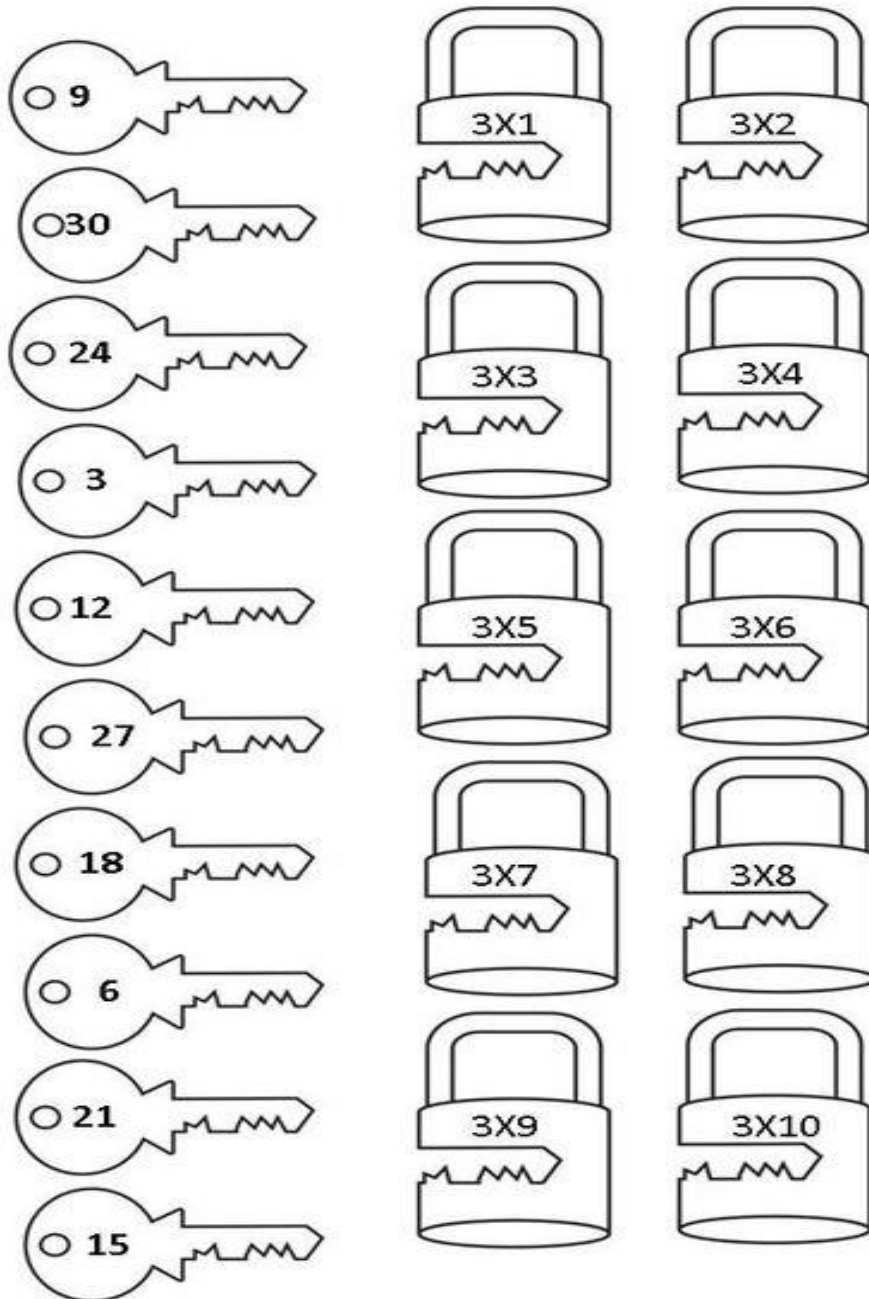
JOCUL URSULEȚULUI

Ursulețul nostru așteaptă să fie ajutat. Pentru a putea ajunge la vasul cu miere, noi trebuie să completăm cărarea ursulețului cu cifrele corespunzătoare. Nu este greu, știm să numărăm până la 10! Scrie cifra corespunzătoare în spațiul gol. Dacă nu suntem atenți, ursulețul nostru nu mai ajunge la vasul cu miere. SUCCES!

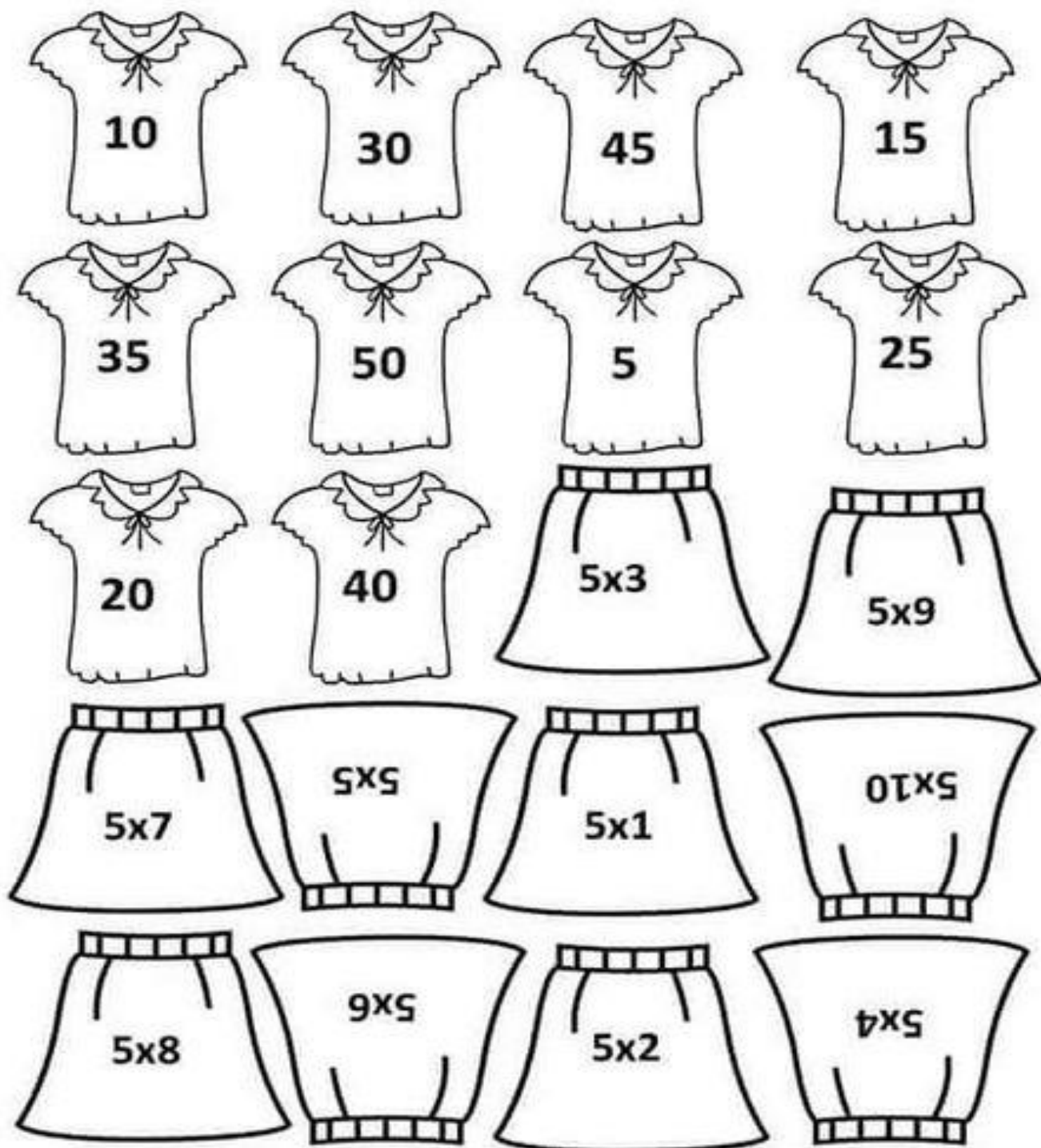

DECUPĂM, COLORĂM, TABLA ÎNMULȚIRII ÎNVĂȚĂM!

În imagine observăm lacăte și chei. Colorăm fiecare lacăt cu altă culoare. Decupăm lacătele și cheile. Vom lipi pe o coală A4 colorată, pe două coloane lacătele, lăsând loc și pentru cheie. Pe cheie avem rezultatul corespunzător lacătului. Doar după ce găsim cheia corespunzătoare lacătului o vom colora. **MULTĂ ATENȚIE ȘI CONCENTRARE!**

În imagine observăm 10 fustițe și 10 tricouri. Pe fustițe avem exerciții, iar pe tricouri avem rezultatele exercițiilor. Fiecărei fustițe îi corespunde un tricou. Tricoul corespunzător reprezintă rezultatul corect al exercițiului de pe fustiță. Colorăm fustițele, decupăm toate imaginile și le lipim pe rând pe o coală A4 colorată pe două coloane. Luăm primul tricou cu numărul 10 și ne gândim: 5 ori cât este egal cu 10. Sub tricou lipim fustița cu exercițiul $5 \times 2 = 10$. Luăm pe rând fiecare tricou și găsim fustița corespunzătoare.

FELICITĂRI! TE-AI DESCURCAT FOARTE BINE!

VII. PRODUSELE ELEVILOR, CADRELOR DIDACTICE

PROIECTE CARITABILE CU VÂNZARE DESFĂȘURATE ÎN ANUL ȘCOLAR 2018-2019

Prof. psihopedagogie specială Costea Camelia

În anul școlar 2018-2019, elevii de la C.S.E.I. „Speranța” Zalău, au fost implicați în desfășurarea mai multor proiecte în cadrul activităților școlare și extrașcolare.

În cadrul proiectului „Petale-n vânt” realizat în colaborare cu Colegiul Tehnic „Alesandru Papiu Ilarian” din Zalău, elevii împreună cu asistenții personali și părinții acestora, au fost implicați în realizarea unor produse decorative în cadrul Târgului caritabil de Crăciun și Paște, desfășurat în incinta Bisericii Sfânta Vineri din Zalău.

Un alt proiect la care au participat elevii de la C.S.E.I. „Speranța” Zalău, a fost „Mărțișor pentru Speranța”.

În cadrul acestui proiect elevii au realizat mărțișoare, prin diverse metode și tehnici de lucru, ajutați de profesori și asistenți personali. Produsele au fost valorificate în cadrul Târgurilor caritabile desfășurate la Centrul Județean De Cultură Zalău și în incinta Tenaris Silcotub Zalău.

Din produsele copiilor ...

Prof. psihopedagogie specială Petrice Viorela

Prof. psihopedagogie specială Becea Alexandra

Terapia ocupațională, în ceea ce privește copiii, se referă la joacă și învățare. În cazul în care copilul are dizabilități fizice sau întârzieri în dezvoltare, terapia ocupațională poate îmbunătăți abilitățile sale cognitive, fizice și motorii, adresându-se, de asemenea, factorilor psihologici, sociali și de mediu, care au impact asupra funcționării copilului.

Pe parcursul anului școlar 2018-2019, elevii au dat dovadă de creativitate și talent în realizarea diferitelor produse:

- Târgul de Crăciun:

- Activitate la bibliotecă (semne de carte):

- Târgul de Paște/ Activitate de Paște la muzeu

- Târgul de mărțișor:

În anul școlar 2018-2019 s-au achiziționat:

- Două xeroxuri performante
- Un televizor
- Calculatoare
- Camuflaje pentru fiecare sală de clasă
- O tablă Smart
- Fețe de masă
- Călcător
- Aspiratoare
- Cuptor cu microunde
- Mașini de cusut
- Cărți pentru biblioteca școlii
- Bandă de alergare pentru cabinetul de kinetoterapie

**CENTRUL ȘCOLAR PENTRU
EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
„SPERANȚA” ZALĂU**

Zalău, Str. Crișan, nr.4, Jud. Sălaj, tel. 0260611182

Email: centrulscolar_speranta@yahoo.com

www.csei-speranta.ro

DIFERIȚI, DAR LA FEL!

